

PRAWO PRYWATNE PRZEDSIĘBIORCÓW

dr hab. Adrian Niewęglowski (cz. 1)

USTALMY JUŻ NA WSTĘPIE...

forma egzaminu

znaczenie ćwiczeń

literatura

na wykładzie

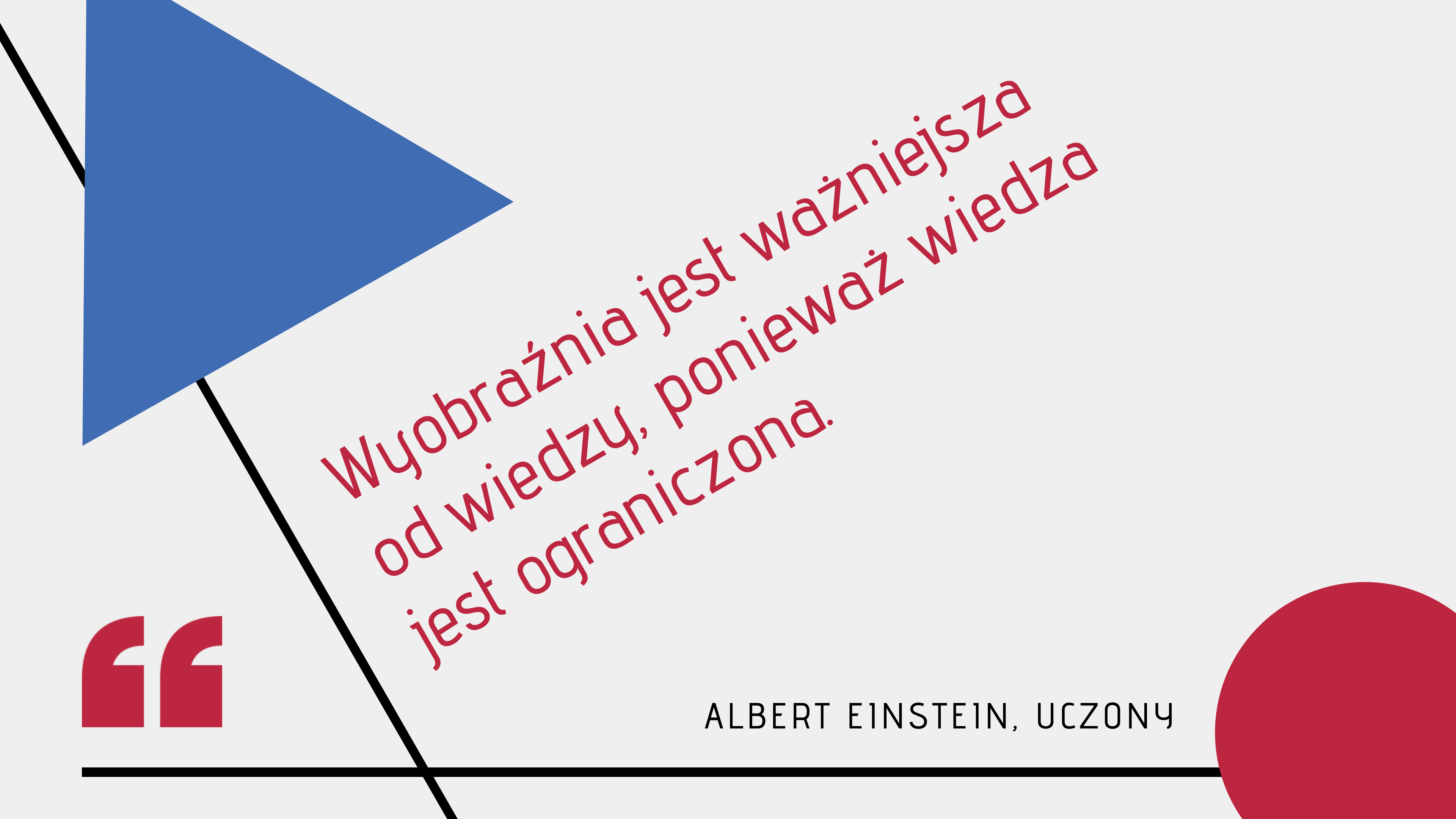
kontakt z prowadzącym

uznanie egzaminu

przekładanie zajęć

10S

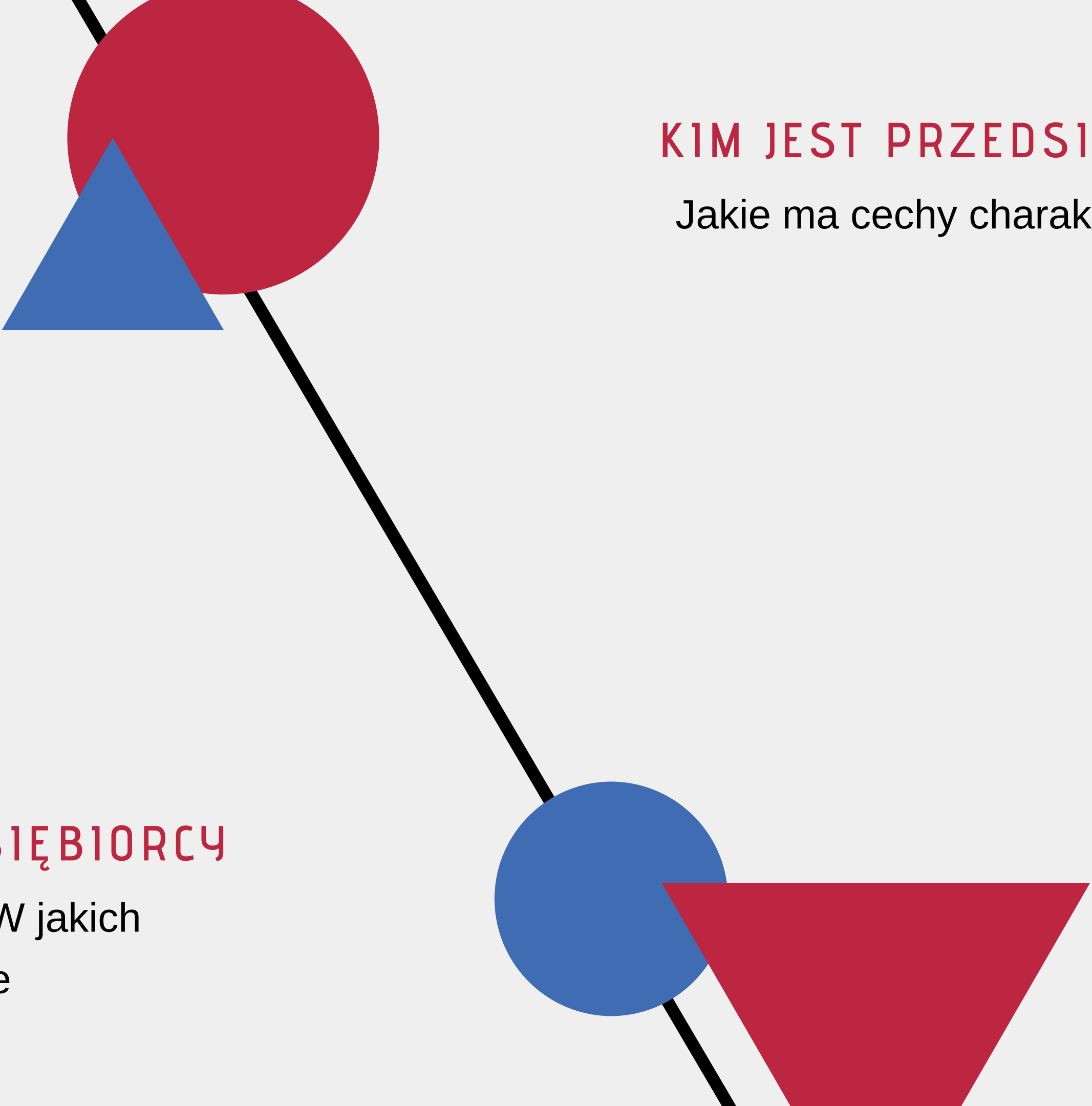
PODSZTAWOWE KWESTIE

Wyobraźnia jest ważniejsza
od wiedzy, ponieważ wiedza
jest ograniczona.

ALBERT EINSTEIN, UCZONY

KIM JEST PRZEDSIĘBIORCA?

Jakie ma cechy charakterystyczne?

ZNACZENIE PRZEDSIĘBIORCY

Po co nam ten podmiot? W jakich dziedzinach ma znaczenie

PRZEDSIĘBIORCA

prowadzi działalność z
ukierunkowaniem na zysk, w sposób
ciągły i zorganizowany

KONSUMENT

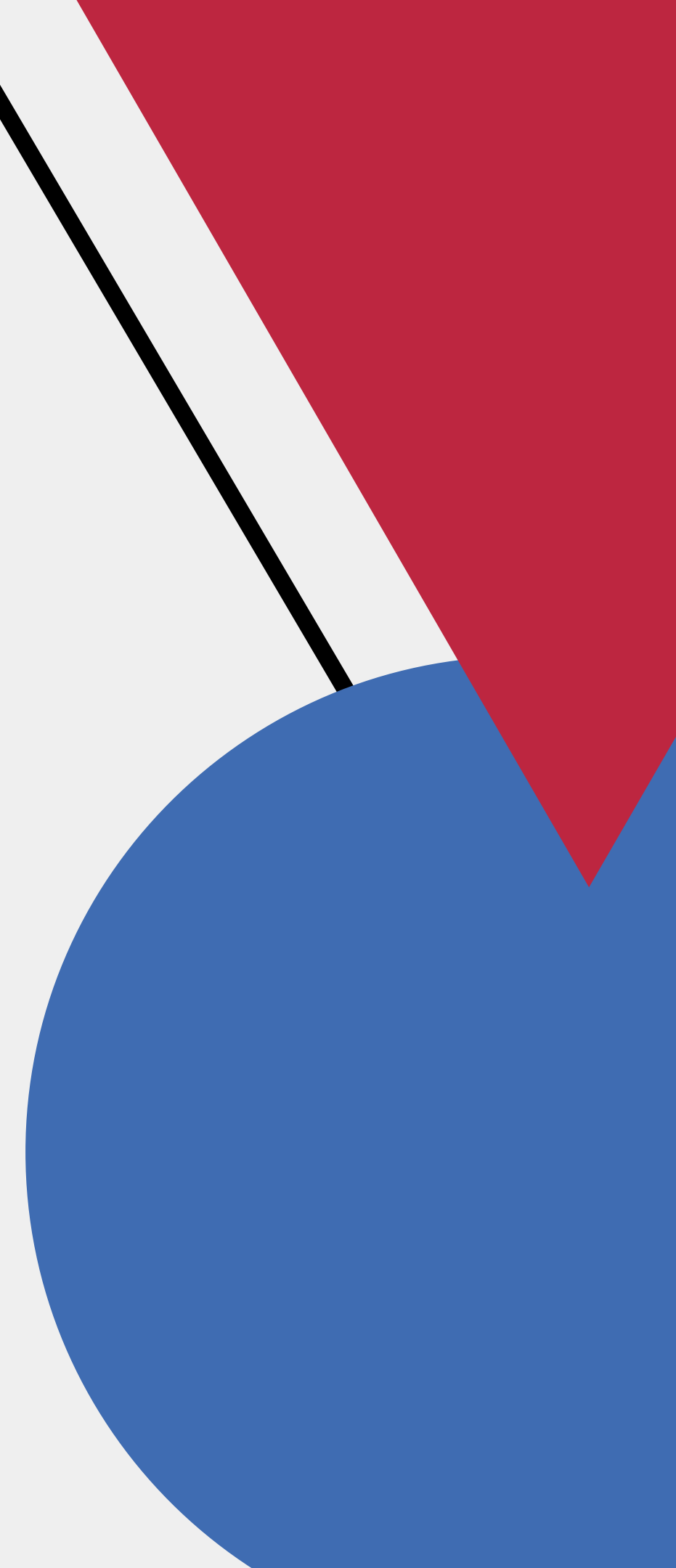
Naturalny układ odniesienia dla
przedsiębiorcy. Słabszy uczestnik obrotu

PODMIOTY PRO BONO

Instytucje prawne, które nie prowadzą
działalności gospodarczej, tylko
działalność niekomercyjną

PODMIOTY MIESZANE

Wolno im podjąć działalność
gospodarczą, jeśli zyski z niej zasilają
aktywność niekomercyjną

PRZEDSIĘBIORSTWO

Kompleks majątkowy, który służy przedsiębiorcy do prowadzenia działalności gospodarczej

FIRMA

To – inaczej niż w języku potocznym rodzaj oznaczenia, którego używa przedsiębiorca. Jak w wyrażeniu "firmować coś" swoim nazwiskiem

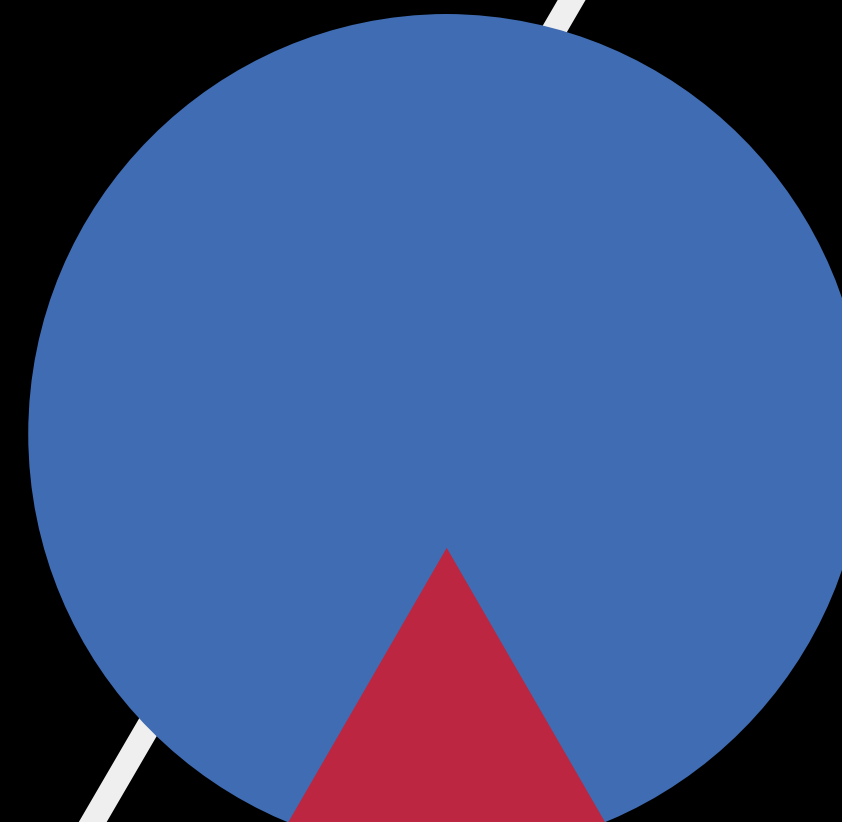

PEŁNOMOCNICZY

Osoby działające w imieniu przedsiębiorców. To dzięki nim może prowadzić działalność. Wśród nich są prokurenci

RODZAJE PRZEDSIĘBIORCÓW

W POLSKIM OBROTCIE HANDLOWYM

PRZYKŁADOWI PRZEDSIĘBIORCY

SPÓŁKI HANDLOWE

Podstawowa grupa
profesjonalistów na rynku

SPÓŁDZIELNIE

To nadal istotny segment
profesjonalistów w Polsce

DZIAŁALNOŚĆ INDYWIDUALNA

Osoby fizyczne, mali i mikro-
przedsiębiorcy

PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE

Podstawa działalności gosp. w
okresie PRL

SPÓŁKI KAPITAŁOWE

Kapitał zakładowy

SPÓŁDZIELNIE

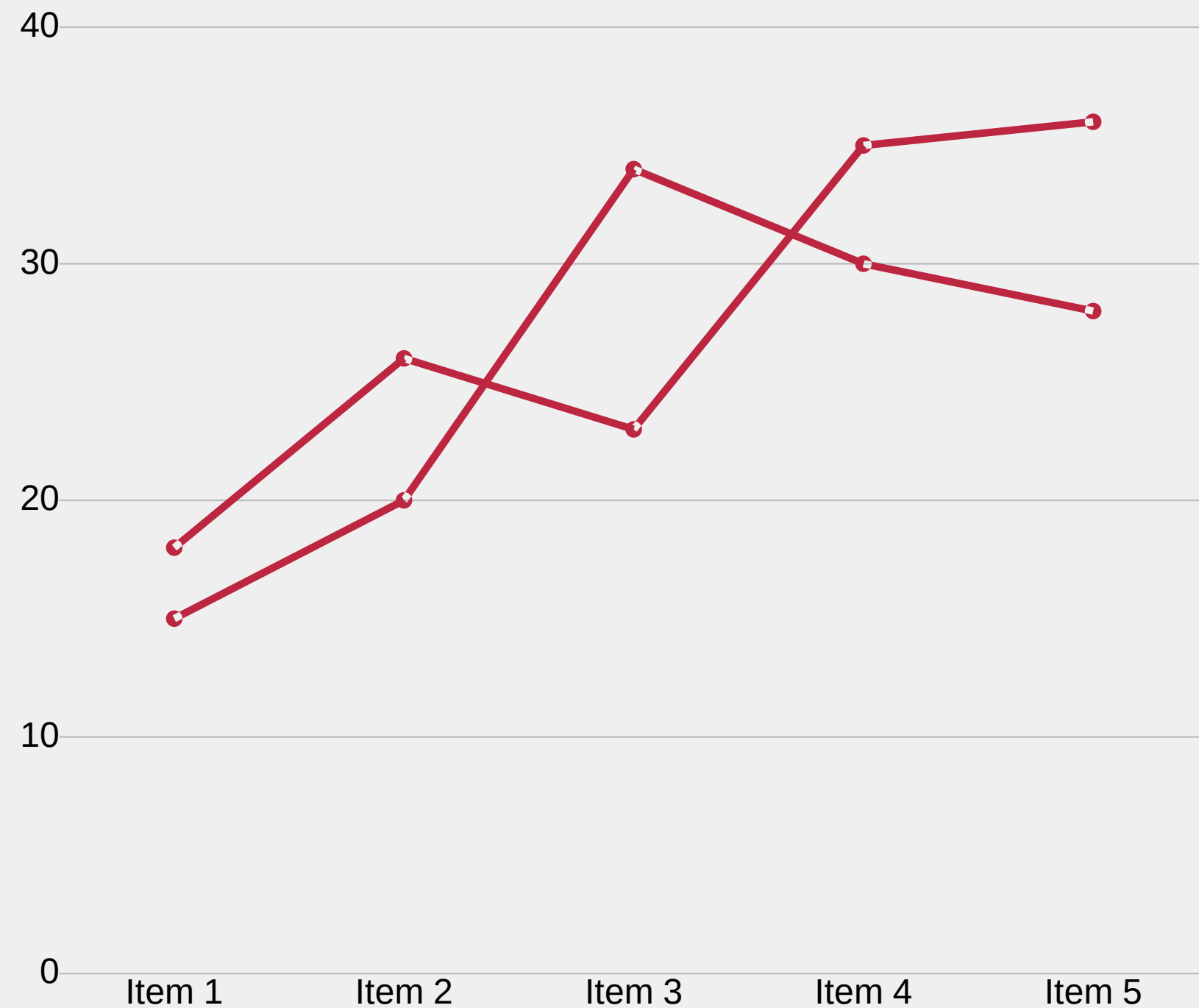
(zmienny) fundusz udziałowy

SPÓŁKI OSOBOWE

członkostwo, prymat osoby nad
kapitałem

OSOBY FIZYCZNE

przedsiębiorstwo oparte na własnym
zaangażowaniu

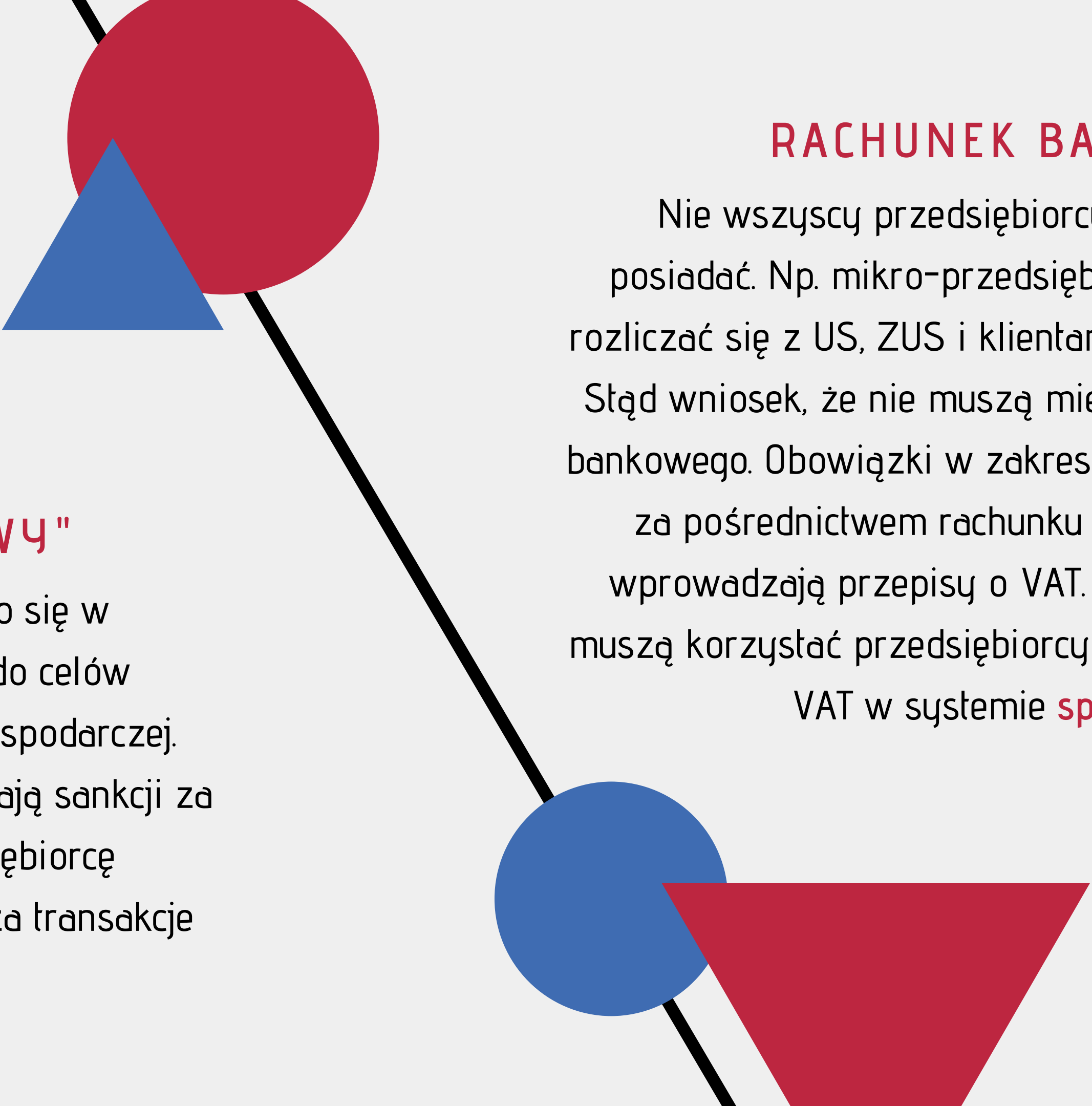
NAJPOPULARNIEJSZE FORMY PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

działalność indywidualna osoby fizycznej
(jednoosobowa) oraz spółki handlowe

Przedsiębiorca jednoosobowy

- najprostsza formą działalności
- CEIDG
- Księgowość zależy od formy opodatkowania.
Może być uproszczona (Książka Przychodów i Rozchodów), ale wówczas, gdy w minionym roku przychody nie przekroczyły kwoty 2 000 000 euro. Ryczałt wymaga jest ewidencjonowania ryczałtu. Przy karcie podatkowej nie ma konieczności prowadzenia księgowości
- odpowiedzialność całym majątkiem za zobowiązania
- firma (nazwa) przedsiębiorcy musi zawierać co najmniej imię i nazwisko wnioskodawcy
- przedsiębiorca ma wyłączne prawo reprezentacji swojej działalności
- przedsiębiorca jest podatnikiem PIT
- przedsiębiorca może być czasem podatnikiem VAT

"RACHUNEK FIRMOWY"

To pojęcie, które wykształciło się w praktyce. Chodzi o rachunek do celów prowadzenia działalności gospodarczej. Przepisy na ogół nie nakładają sankcji za posłużenie się przez przedsiębiorcę rachunkiem, z którego rozlicza transakcje prywatne.

RACHUNEK BANKOWY

Nie wszyscy przedsiębiorcy muszą go posiadać. Np. mikro-przedsiębiorcy mogą rozliczać się z US, ZUS i klientami gotówką. Stąd wniosek, że nie muszą mieć rachunku bankowego. Obowiązki w zakresie rozliczeń za pośrednictwem rachunku bankowego wprowadzają przepisy o VAT. Z rachunku muszą korzystać przedsiębiorcy opłacający VAT w systemie **split payment**

obowiązek rozliczeń poprzez rachunek bankowy

- w relacjach prywatnych (a więc nie z ZUS, US):
- gdy drugą stroną transakcji jest inny przedsiębiorca
- gdy wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza równowartość 15 000 zł, przy czym transakcje w walutach obcych przelicza się na złote według kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji

Zarząd sukcesyjny

zarządca kontynuuje prowadzenie działalności gospodarczej zmarłego przedsiębiorcy (wpisanego do CEIDG) przynajmniej do czasu zakończenia kwestii związanych z postępowaniem spadkowym.

OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSP.

1) KWALIFIKACYJNE

Tylko określone grupy zawodowe mogą tworzyć spółki partnerskie. Dotyczy to przykładowo adwokatów, radców prawnych, architektów, psychologów czy lekarzy

2) REJESTROWE

Niektóre rodzaje działalności nie mogą być zarejestrowane w CEIDG. Np. działalność ubezpieczeniowa i reasekuracyjna, działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej, działalność związków zawodowych i klubów sportowych

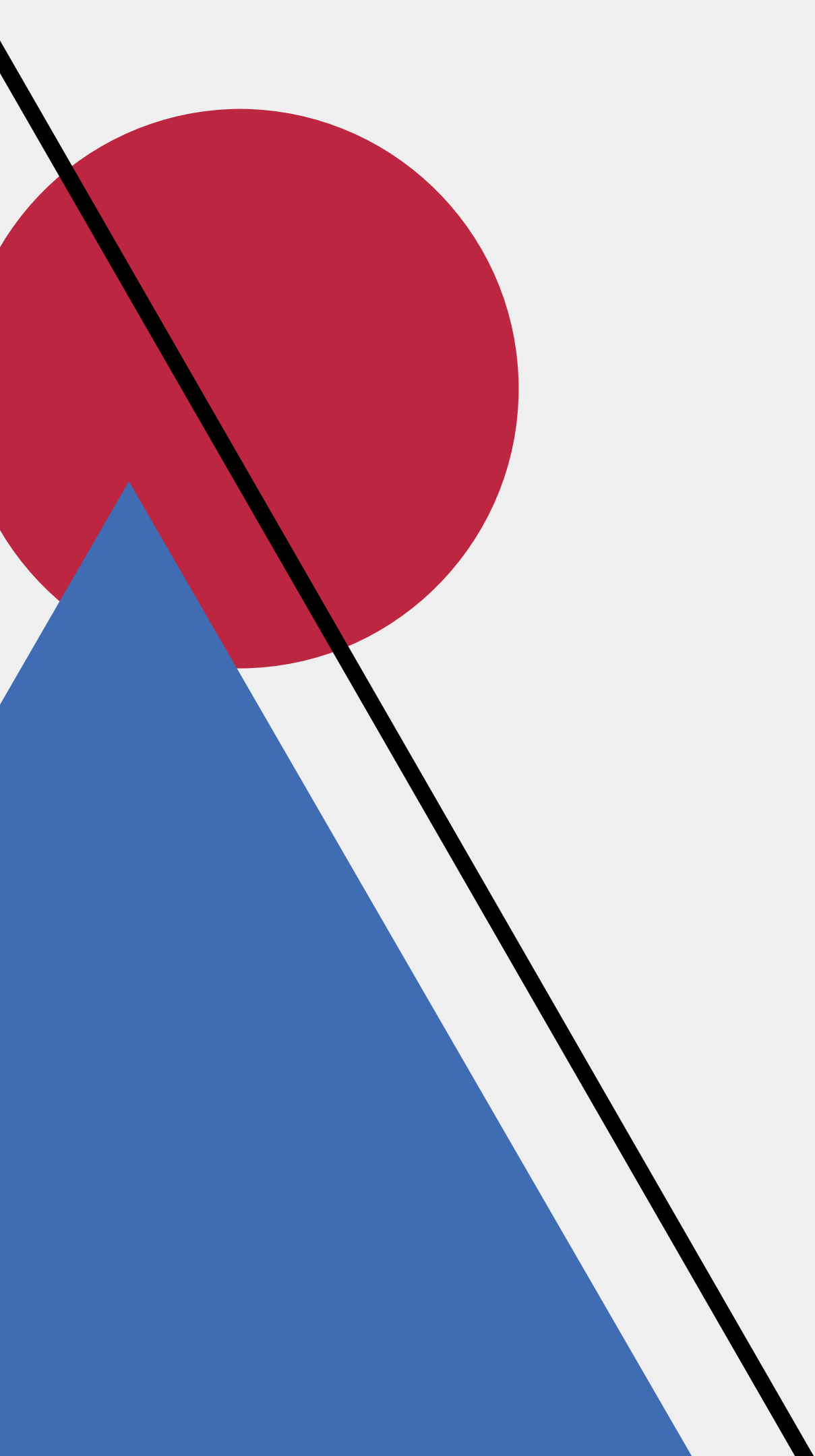
3) ŚCISŁA REGLAMENTACJA

Pewne rodzaje działalności mogą być wykonywane tylko w konkretnej formie prawnej. Inna forma jest wykluczona. Np. Bank może być prowadzony tylko w formie spółki akcyjnej

SKARB PAŃSTWA

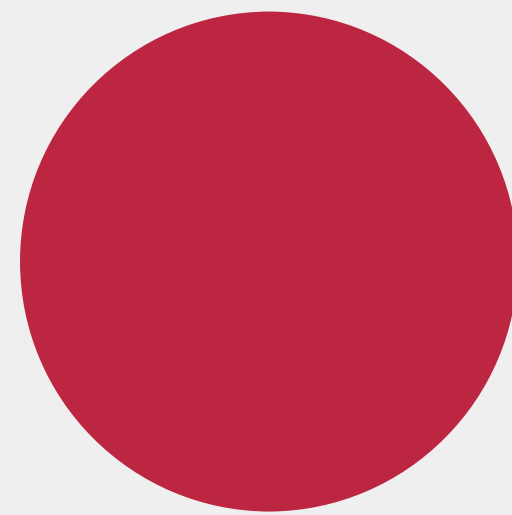
JAKO PODMIOT PROWADZĄCY
DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ

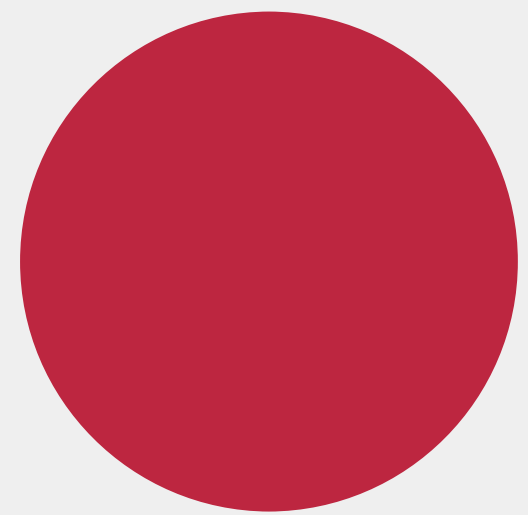
SKARB PAŃSTWA

Osobowość prawna
ex lege

brak siedziby

statio fisci

PROKURATORIA GENERALNA SKARBU PAŃSTWA

Reprezentacja Skarbu Państwa

LIKWIDACJA MINISTERSTWA SKARBU PAŃSTWA

Minister Skarbu Państwa przestał być głównym podmiotem reprezentującym interes Skarbu Państwa

PREZES RADY MINISTRÓW

Stał się organem wykonującym m.in. uprawnienia wynikające z akcji należących do Skarbu Państwa.

Może też delegować uprawnienia np. na innego członka Rady Ministrów

FACEBOOK

Obecność w portalach
społecznościowych

TWITTER

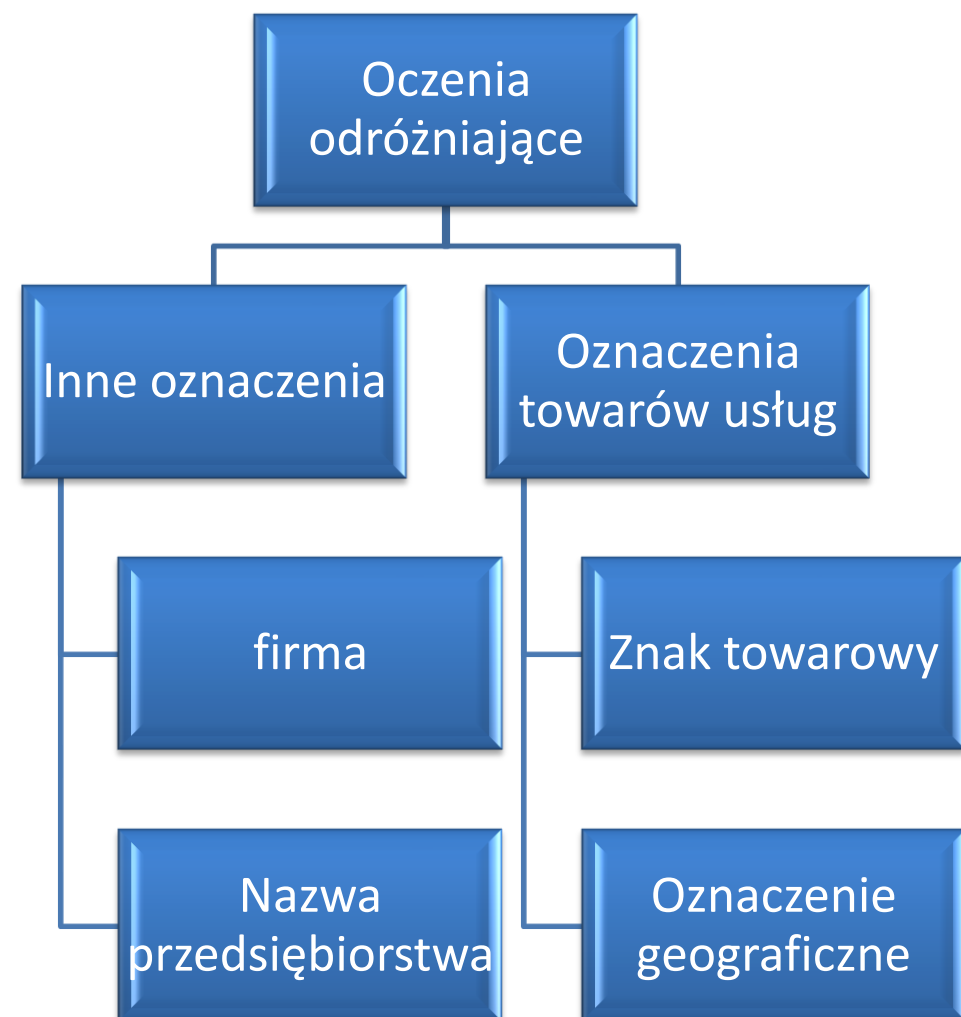
Szybkie przekazywanie informacji
klientom w zwięzłej, przystępnej
postaci

INSTAGRAM

Znaczenie aspektu wizualnego
działalności gospodarczej

System oznaczeń odróżniających:

OZNACZENIA
ODRÓŻNIAJĄCE

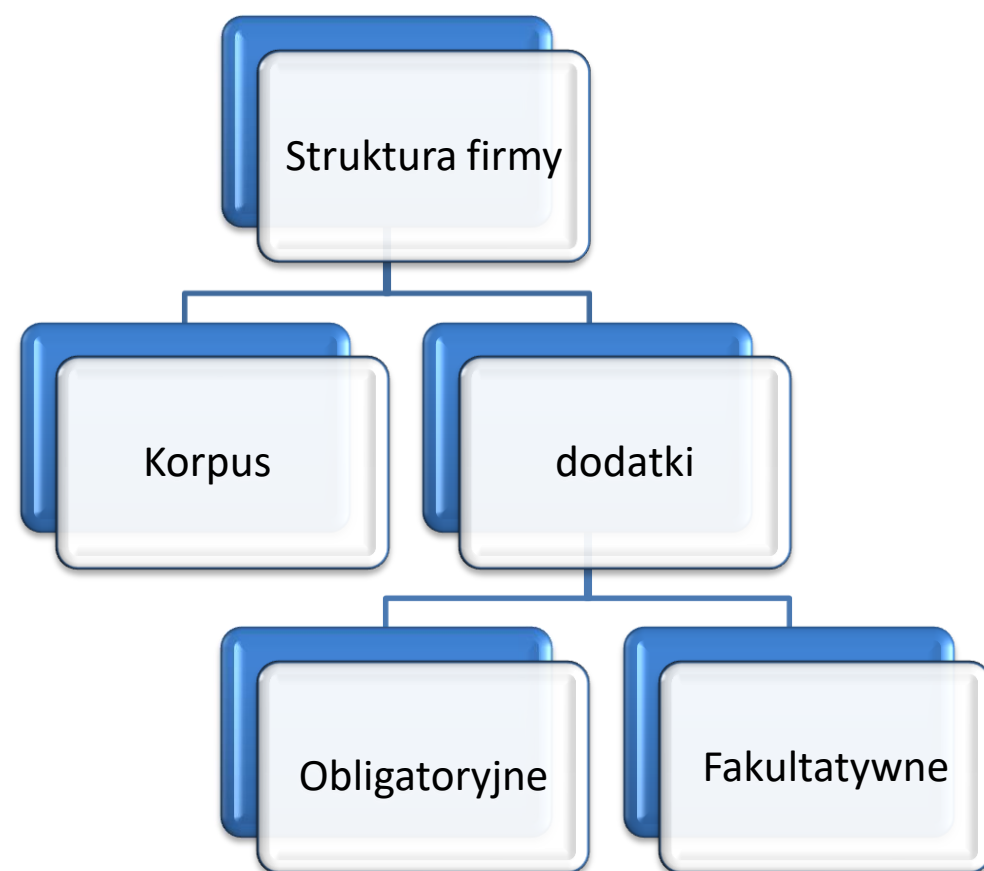
ZASADY PRAWA FIRMOWEGO:

- prawdziwości
- jedności
- ciągłości
- wyłączności
- jawności

PRAWO
FIRMOWE

PRAWO FIRMOWE

Budowa firmy:

FIRMA I JEJ OCHRONA

CHARAKTER PRAWNY

problem zbywalności i licencjonowania

KONSTRUKCJA FIRMY

rdzeń (korpus) i dodatki

KORZYSTANIE Z FIRMY

dokumenty, szyld, rachunki, reklama

PROKURA

JAKO SZCZEGÓLNY RODZAJ
PEŁNOMOCNICTWA
HANDLOWEGO

POJĘCIE PROKURY

ZAKRES PODMIOTOWY

Tylko przedsiębiorca podlegający wpisowi
do CEIDG i UKRS

ZAKRES PRZEDMIOTOWY

wszelkie czynności sądowe i pozasądowe,
jakie są związane z prowadzeniem
przedsiębiorstwa

FORMA

pisemna pod rygorem nieważności

PROKURENT

tylko osoba fizyczna, która ma pełną zdolność do czynności prawnych

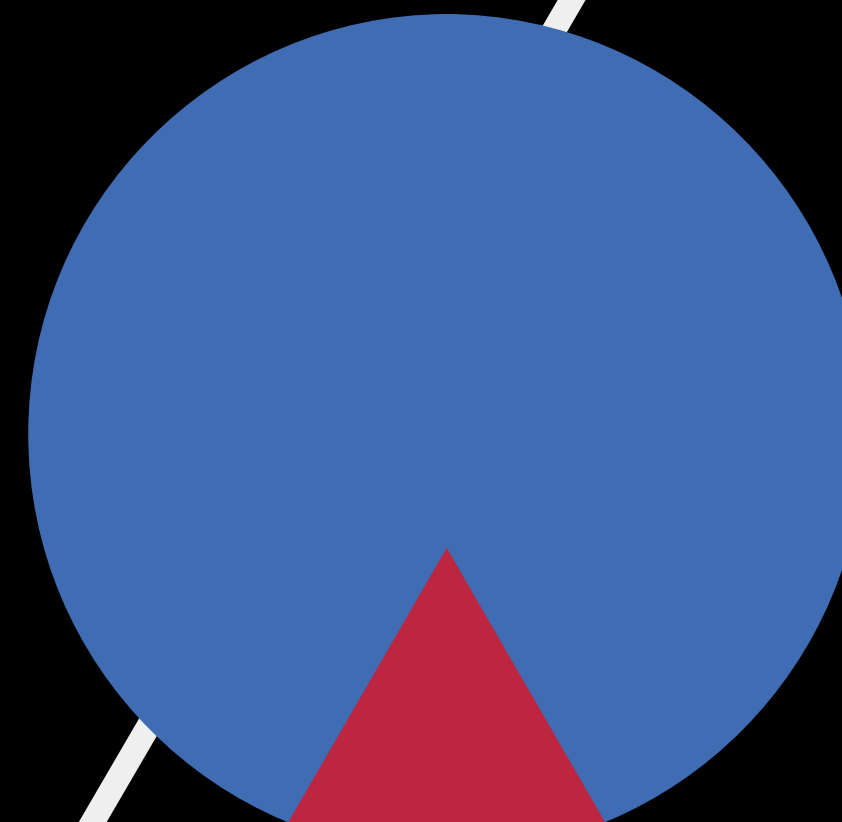

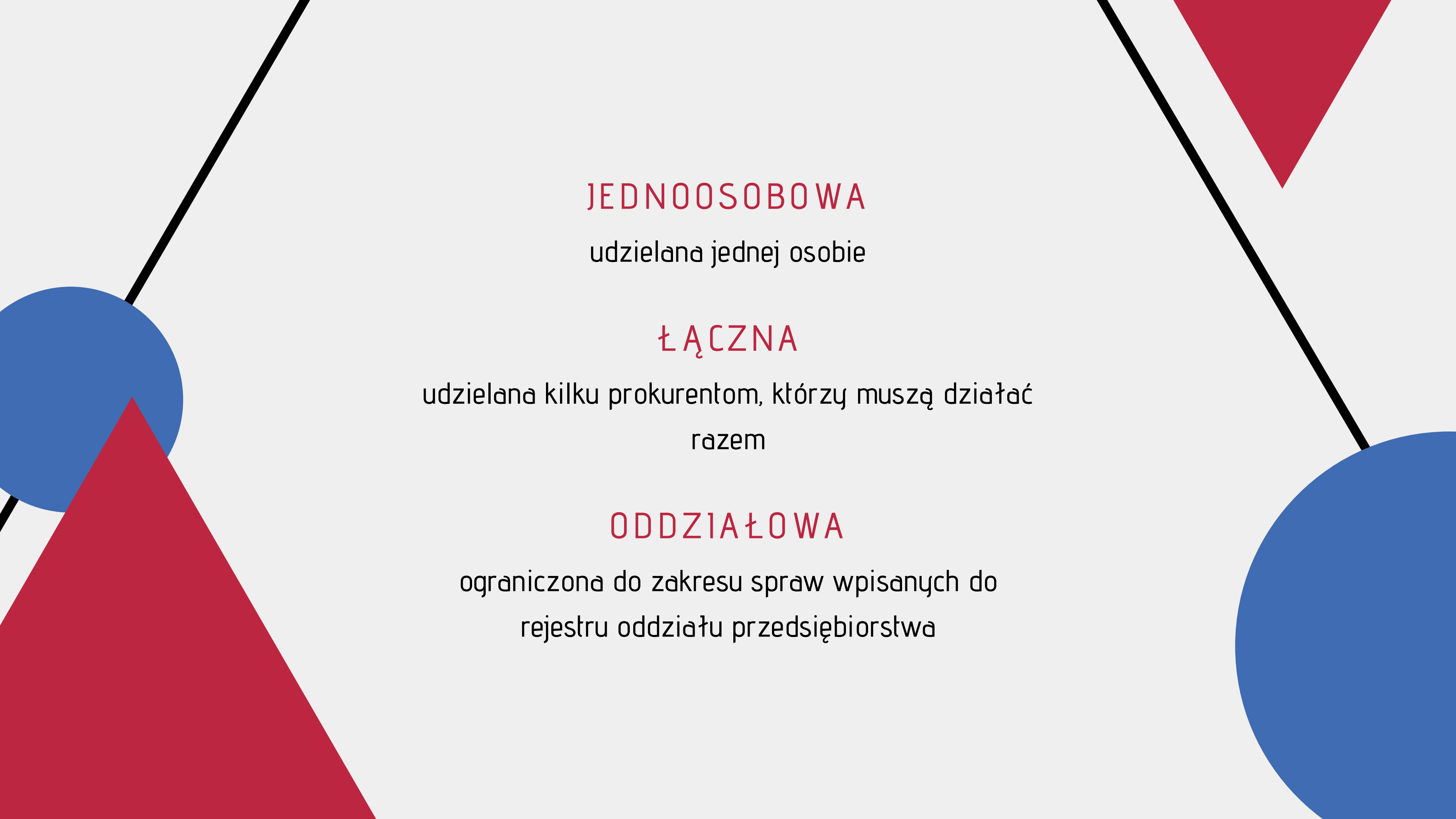
POZA ZAKRESEM PROKURY

pozostają czynności prowadzące do zbycia przedsiębiorstwa, oddania go do czasowego korzystania, zbycia i obciążenia nieruchomości

RODZAJE PROKURY

W ŚWIECIE KODEKSU CYWILNEGO

JEDNOSOBOWA

udzielana jednej osobie

ŁĄCZNA

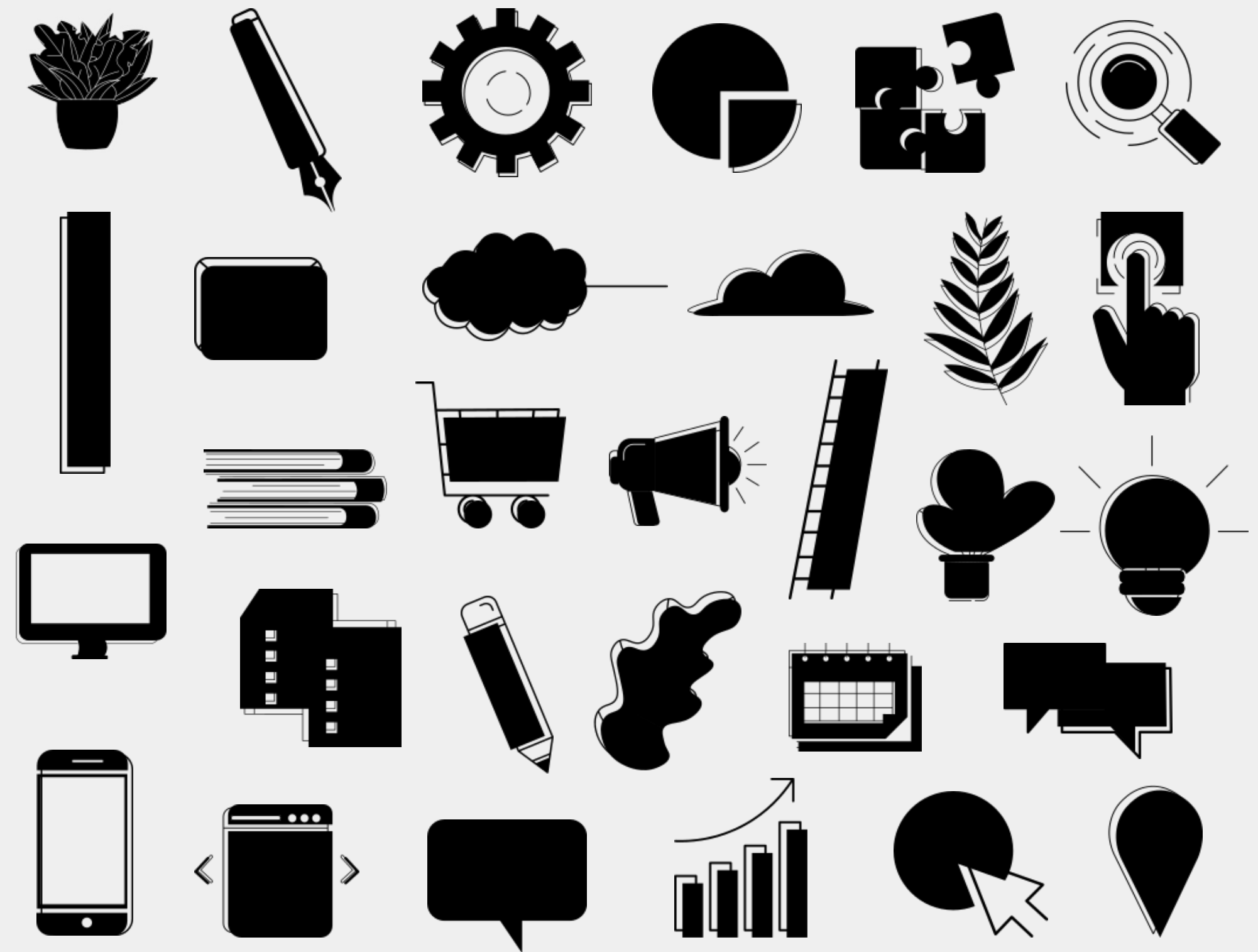
udzielana kilku prokurentom, którzy muszą działać
razem

ODDZIAŁOWA

ograniczona do zakresu spraw wpisanych do
rejestru oddziału przedsiębiorstwa

PROKURA NIEWŁAŚCIWA

umocowanie do działania łącznego dwóch
osób o zróżnicowanym statusie (np. członek
zarządu i prokurent)

KWESTIA PRZENIESIENIA

prokura nie może być przeniesiona.
Można ustanowić pełnomocnika do
poszczególnych czynności

ODWOŁANIE

prokura może być w każdym czasie
odwołana

PROKURA WYGASA:

wykreślenie z właściwego rejestru,
ogłoszenie upadłości, otwarcie likwidacji,
ustanowienie kuratora (art. 42 k.c.),
przekształcenie przedsiębiorcy

PROKURA NIE WYGASA:

w razie utraty przez przedsiębiorcę
zdolności do czynności prawnych

TRZY ZNACZENIA, O KTÓRYCH TRZEBA PAMIĘTAĆ

- podmiotowe
- przedmiotowe
- funkcjonalne

PRZEDSIĘBIORSTWO

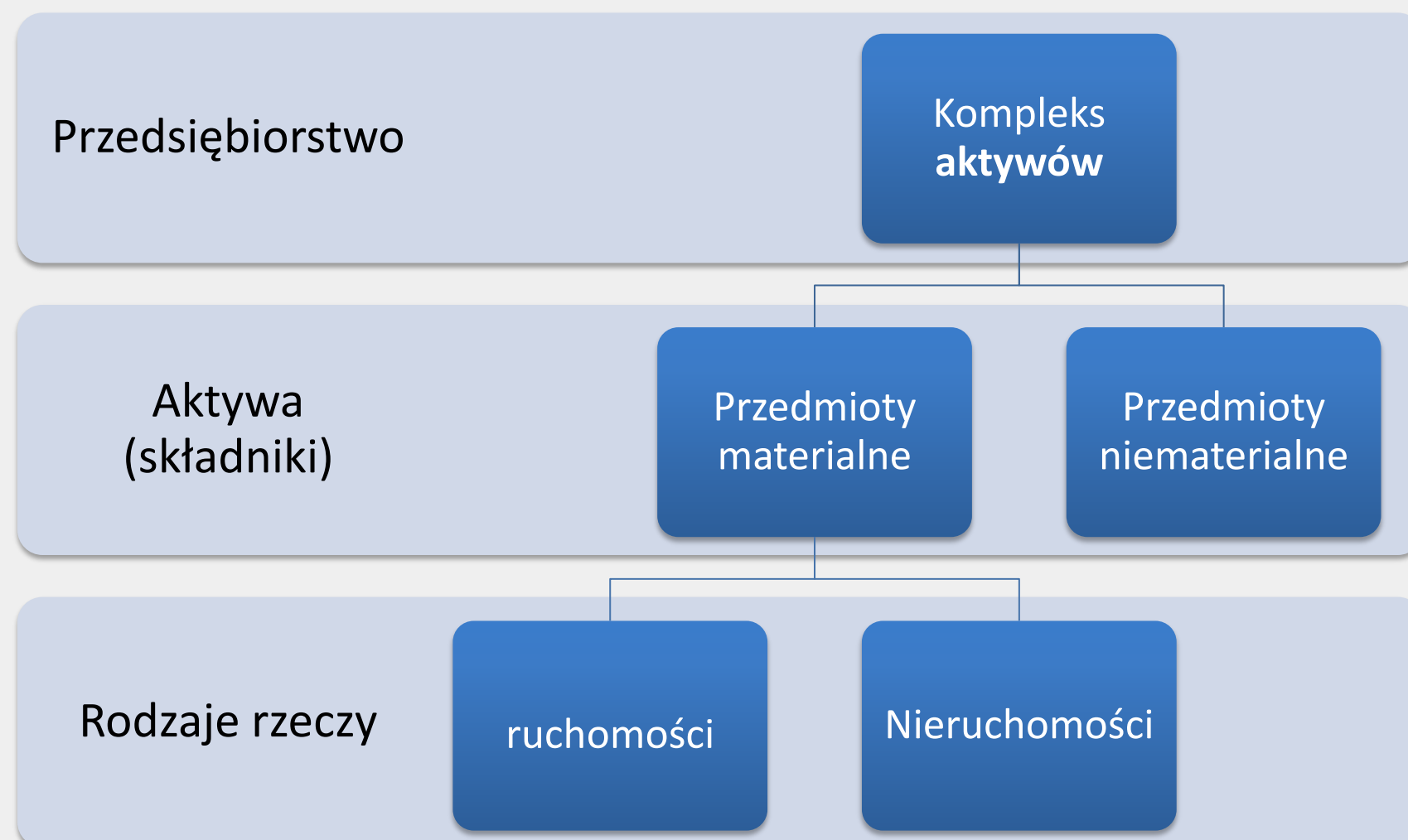

PRZEDSIĘBIORSTWO

Najważniejsze jest przedmiotowe znaczenie słowa "**przedsiębiorstwo**". Chodzi o pewien kompleks majątkowy, który służy przedsiębiorcy do prowadzenia działalności gospodarczej. Podlega on szczególnym zasadom, jeśli chodzi o obrot

Przedsiębiorstwo przedmiotowo rozumiane:

PRZEDSIĘBIORSTWO

CZYNNOŚĆ PRAWNA DOTYCZĄCA PRZEDSIĘBIORSTWA

z zasady obejmuje wszystko, co wchodzi jego skład

FORMA PRAWNA

pisemna z podpisami notarialnie poświadczonymi
(**ale**: jeśli w skład przedsiębiorstwa wchodzi
nieruchomość – akt notarialny)

ODPOWIEDZIALNOŚĆ SOLIDARNA

nabywcy i zbywcy za zobowiązania związane z
prowadzeniem przedsiębiorstwa

ART. 55[4] KODEKSU CYWILNEGO:

"Nabywca przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego jest odpowiedzialny solidarnie ze zbywcą za jego zobowiązania związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa lub gospodarstwa, chyba że w chwili nabycia nie wiedział o tych zobowiązaniach, mimo zachowania należytej staranności. Odpowiedzialność nabywcy ogranicza się do wartości nabytego przedsiębiorstwa lub gospodarstwa według stanu w chwili nabycia, a według cen w chwili zaspokojenia wierzyciela. Odpowiedzialności tej nie można bez zgody wierzyciela wyłączyć ani ograniczyć".

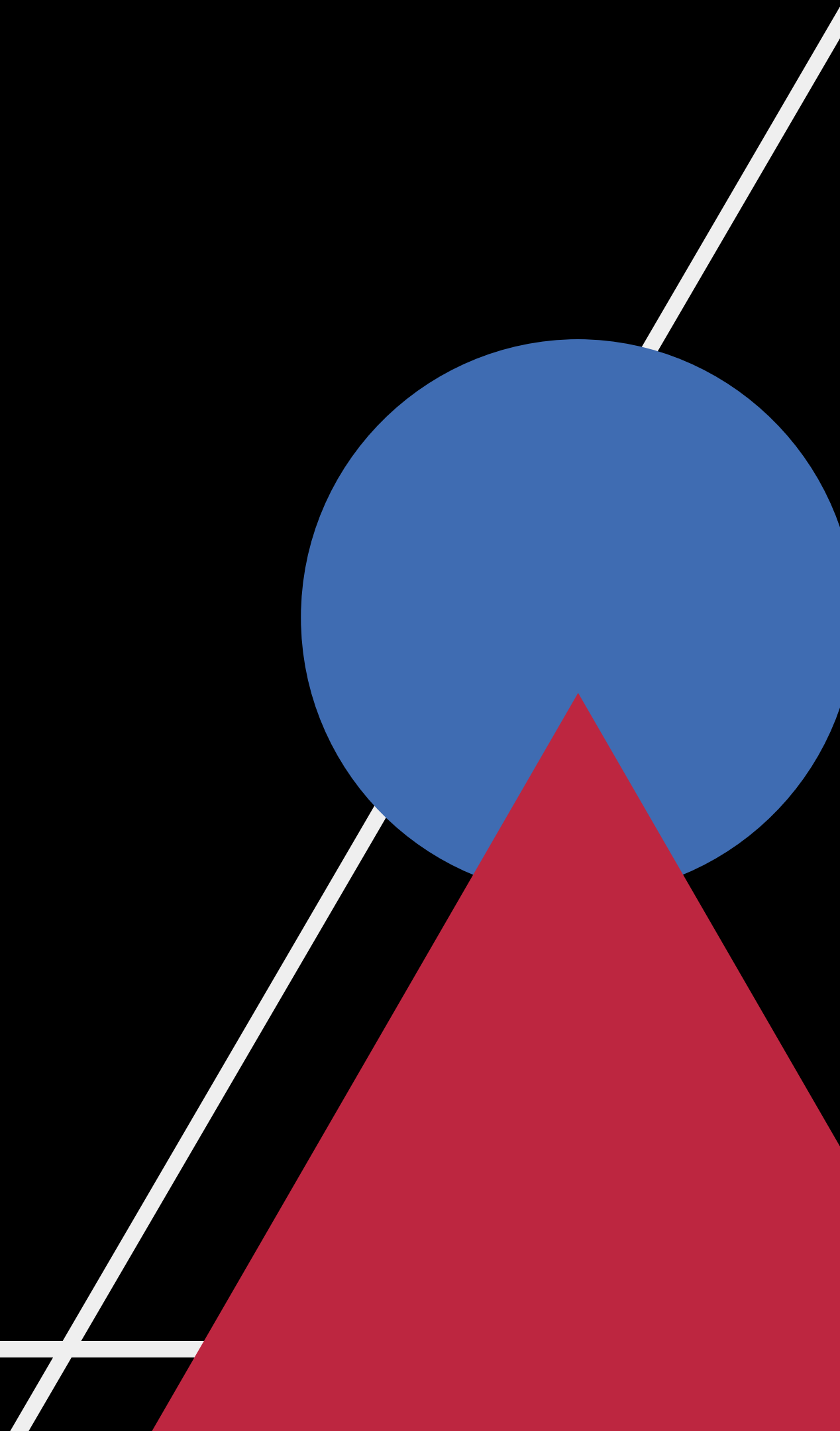
Sprzedaż przedsiębiorstwa w postępowaniu upadłościowym:

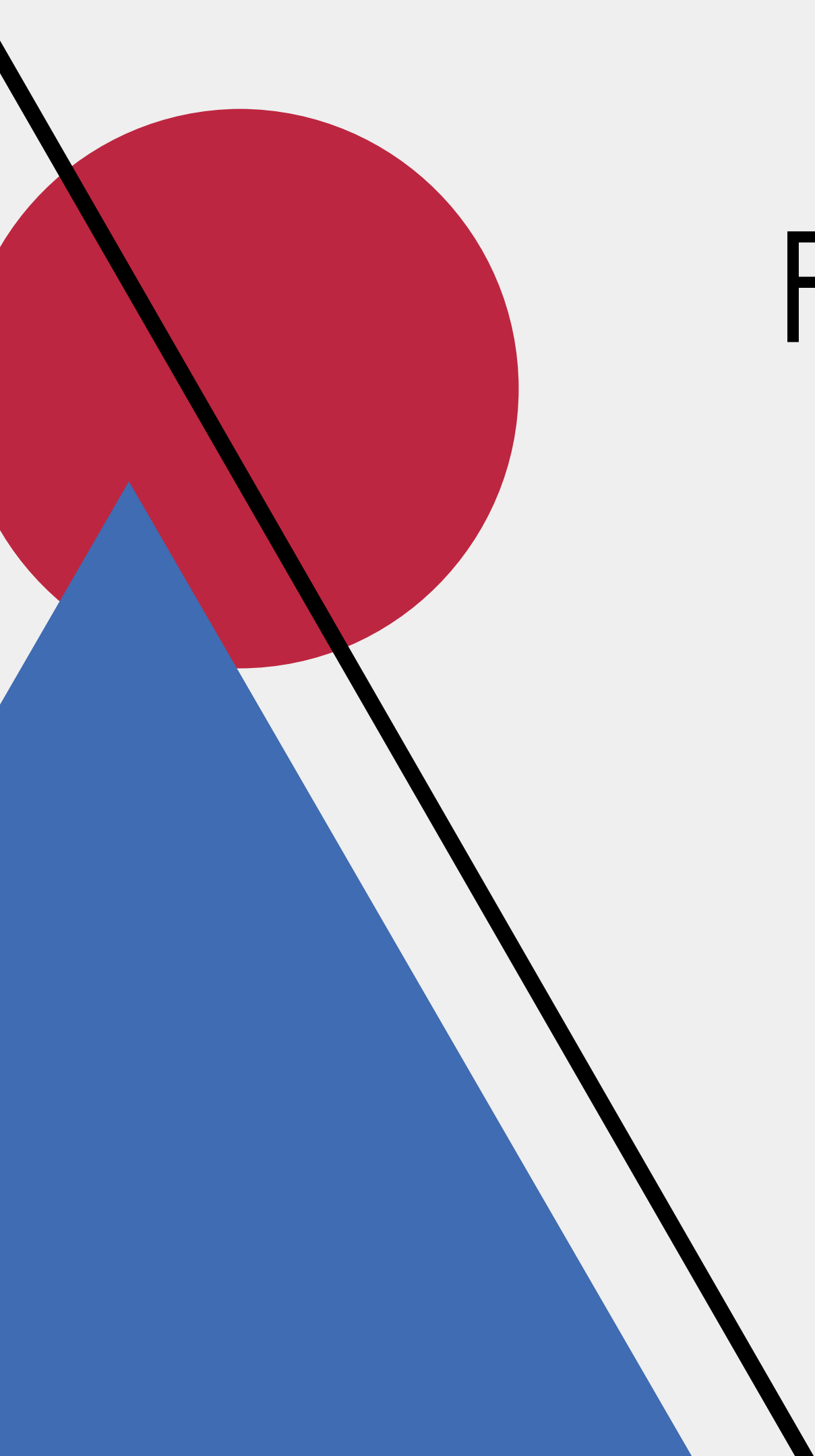
- skutek egzekucyjny (nabycie pierwotne)
- sprzedaż przygotowana w postępowaniu upadłościowym ("**pre-pack**")

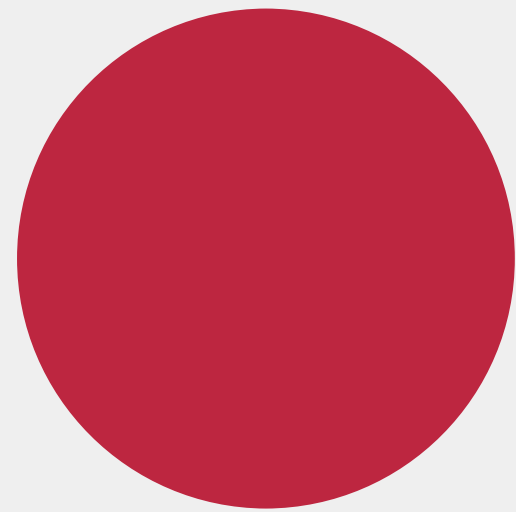
FORMY ORGANIZACJI PRZEDSIĘBIORCÓW

WEWNĘTRZNE I ZEWNĘTRZNE

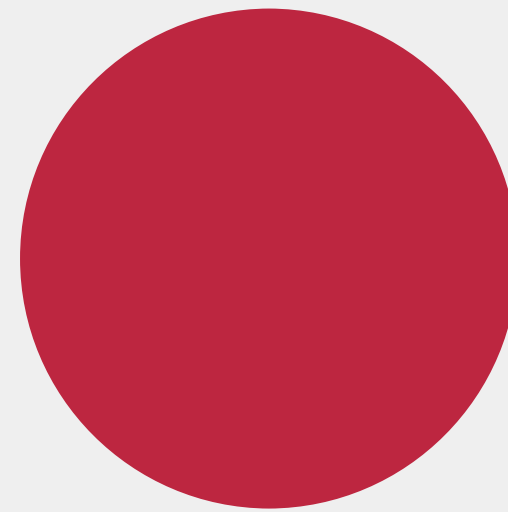

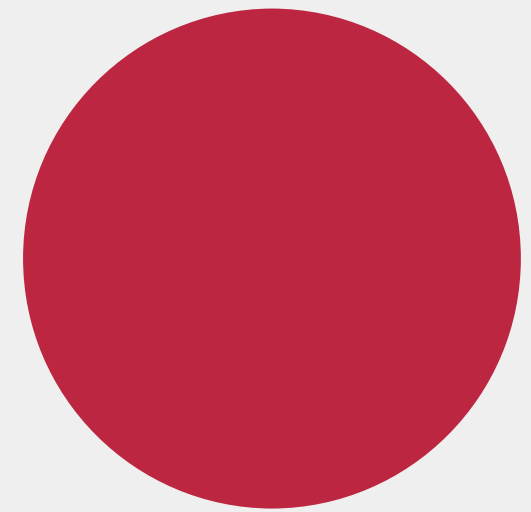
FORMY WEWNĘTRZNE

zakład

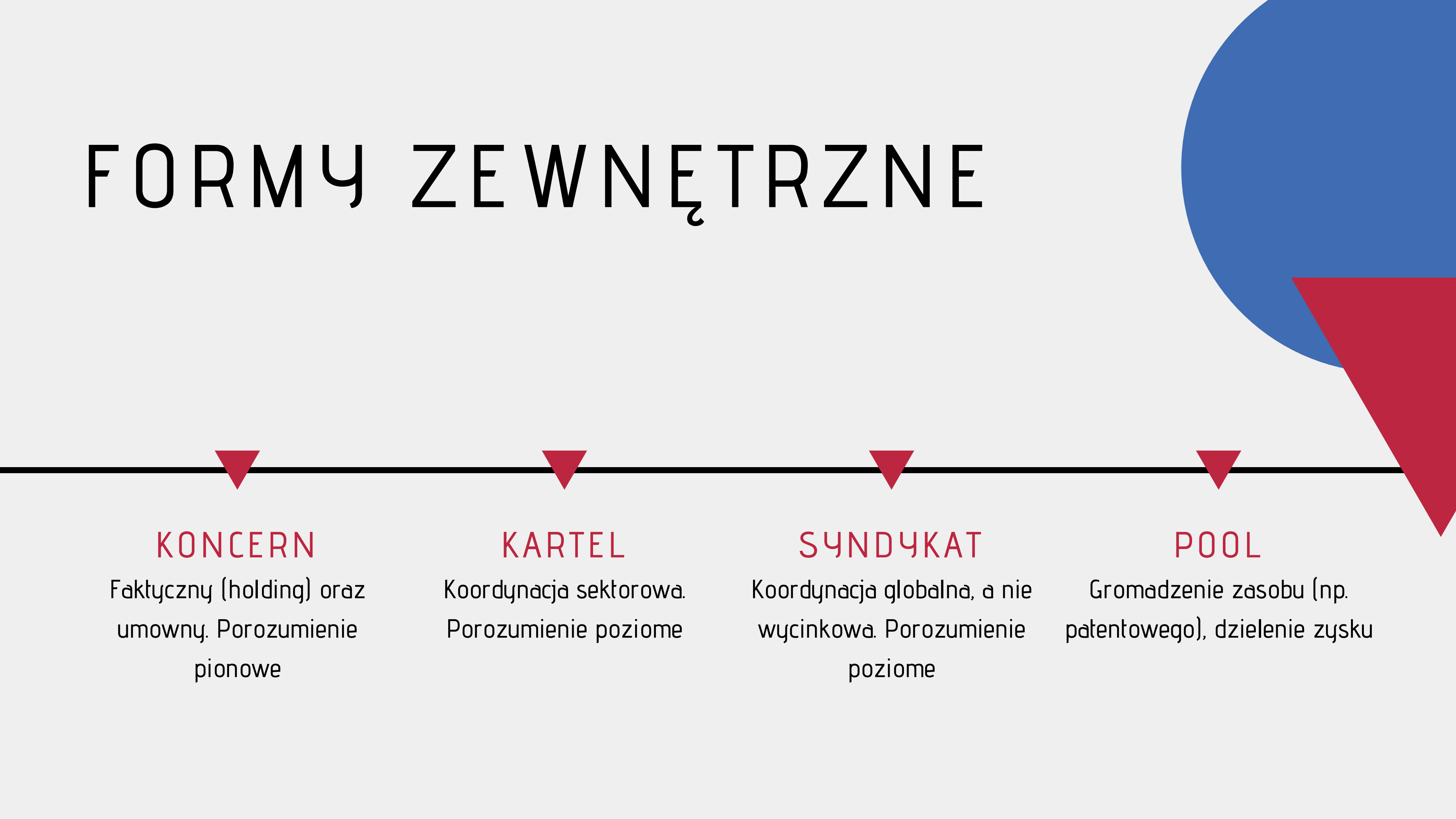

oddział

przedstawicielstwo

FORMY ZEWNĘTRZNE

KONCERN

Faktyczny (holding) oraz umowny. Porozumienie pionowe

KARTEL

Koordinacja sektorowa. Porozumienie poziome

SYNDYKAT

Koordinacja globalna, a nie wycinkowa. Porozumienie poziome

POOL

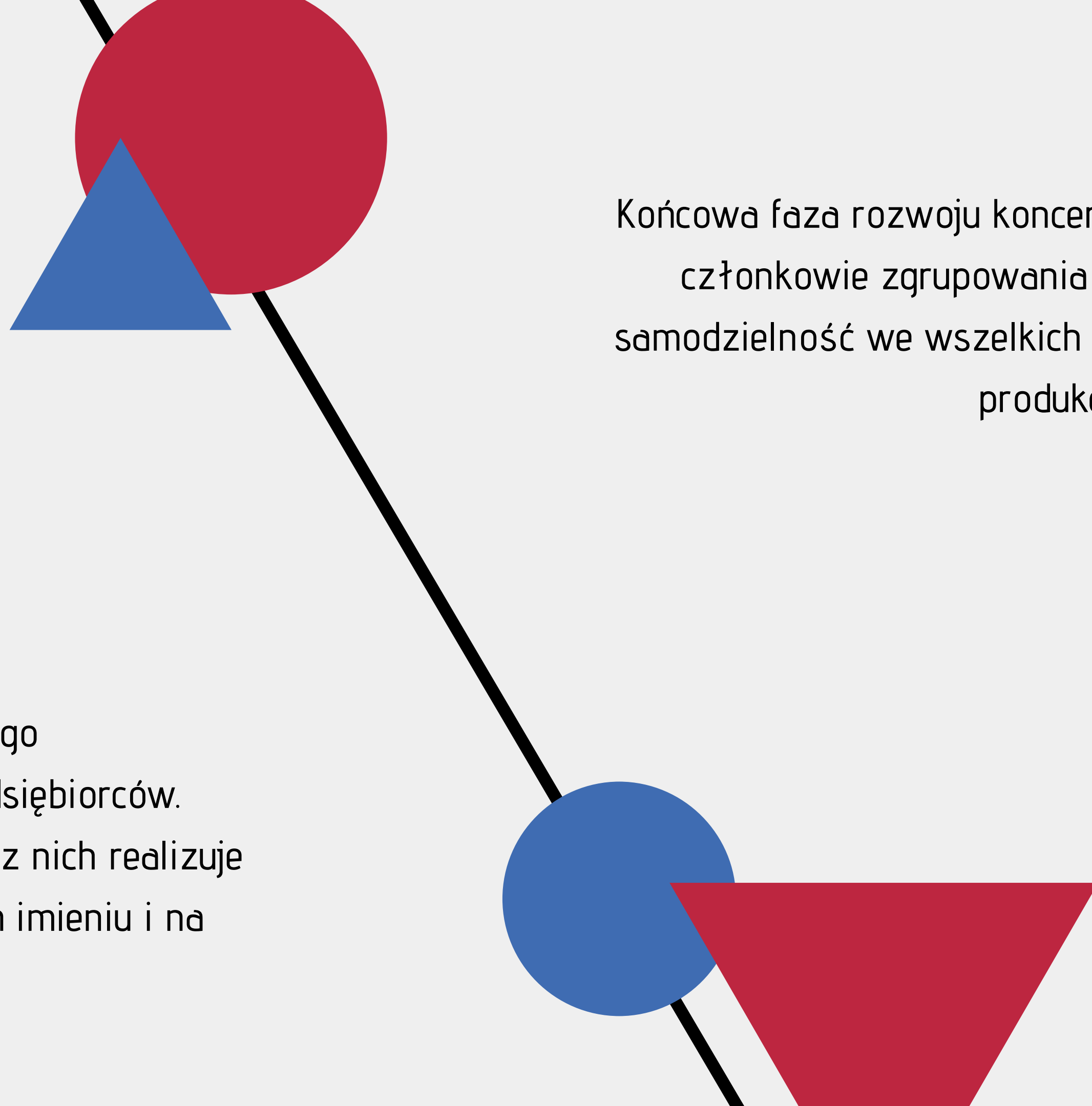
Gromadzenie zasobu (np. patentowego), dzielenie zysku

TRUST

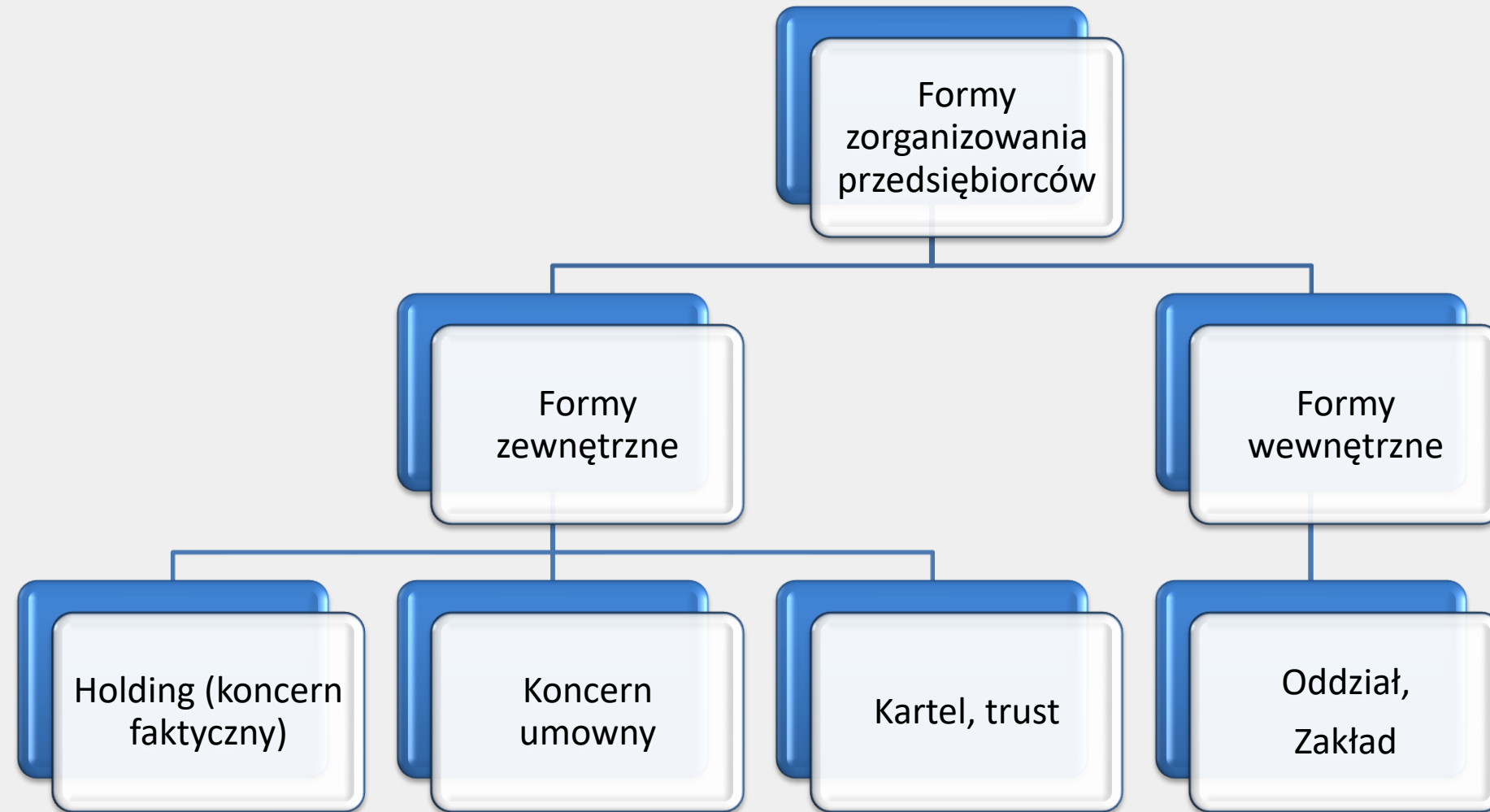
Końcowa faza rozwoju koncernu, w której członkowie zgrupowania tracą swoją samodzielność we wszelkich dziedzinach produkcji, zbytu itd.

KONSORCJUM

Realizacja pewnego wspólnego przedsięwzięcia przez przedsiębiorców. Dzielą się zadaniami. Każdy z nich realizuje pewne zadania we własnym imieniu i na swój rachunek

Podział form zorganizowania:

Formy
organizacji
przedsiębiorców

REJESTRY

Przedsiębiorców osób
fizycznych i innych
podmiotów

Rodzaje rejestrów

CEIDG

Rejestr przedsiębiorców osób fizycznych

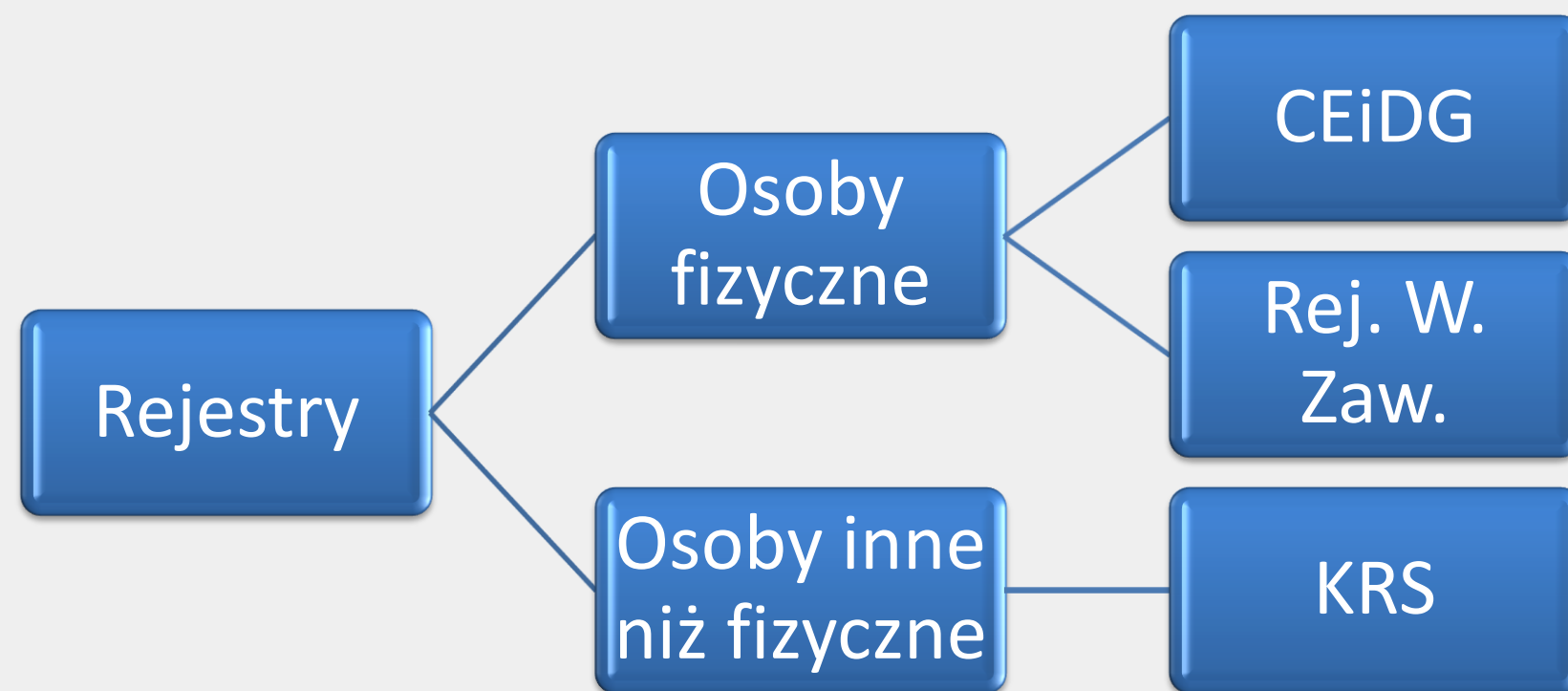
Krajowy Rejestr Sądowy

Przedsiębiorcy inni, niż osoby fizyczne

Rejestry korporacyjne

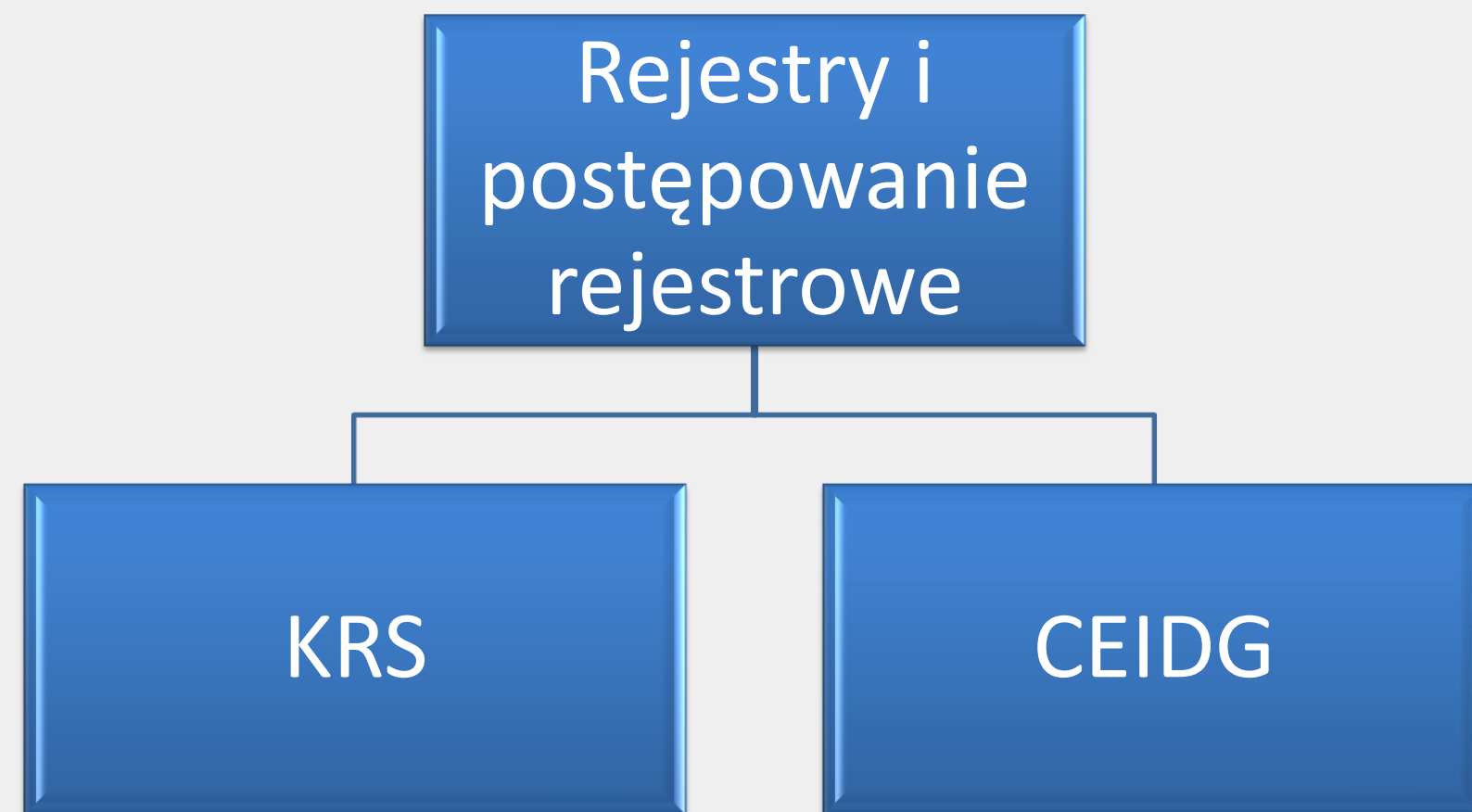
Rejestr adwokatów, radców prawnych, lekarzy itp.

Podział podstawowy rejestrów:

Rejestry
Przedsiębiorców

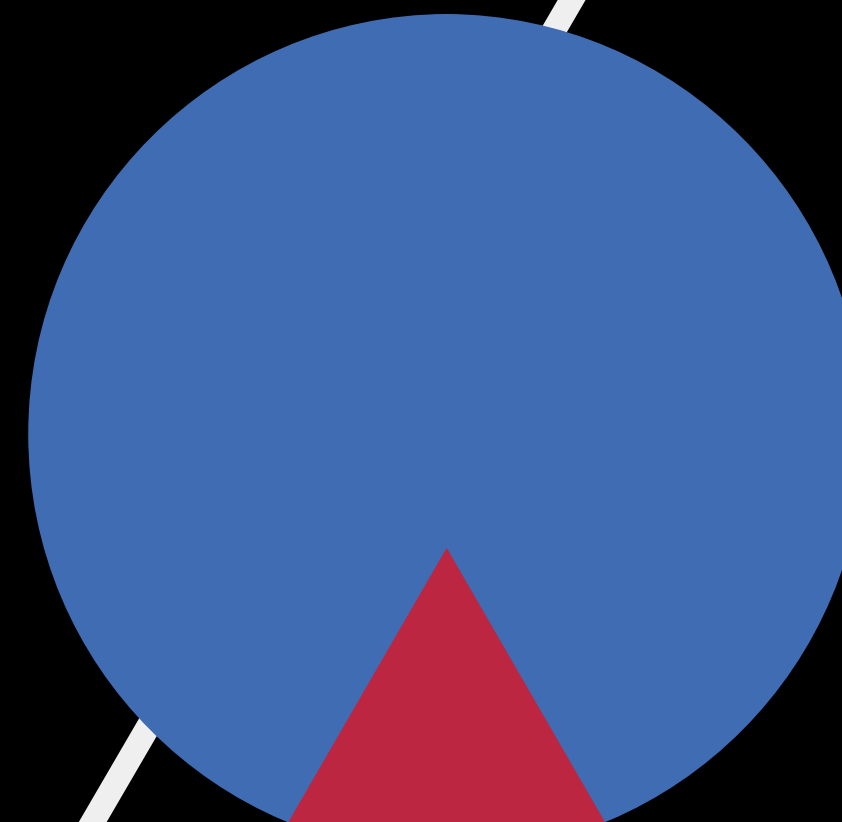
Podział podstawowy rejestrów:

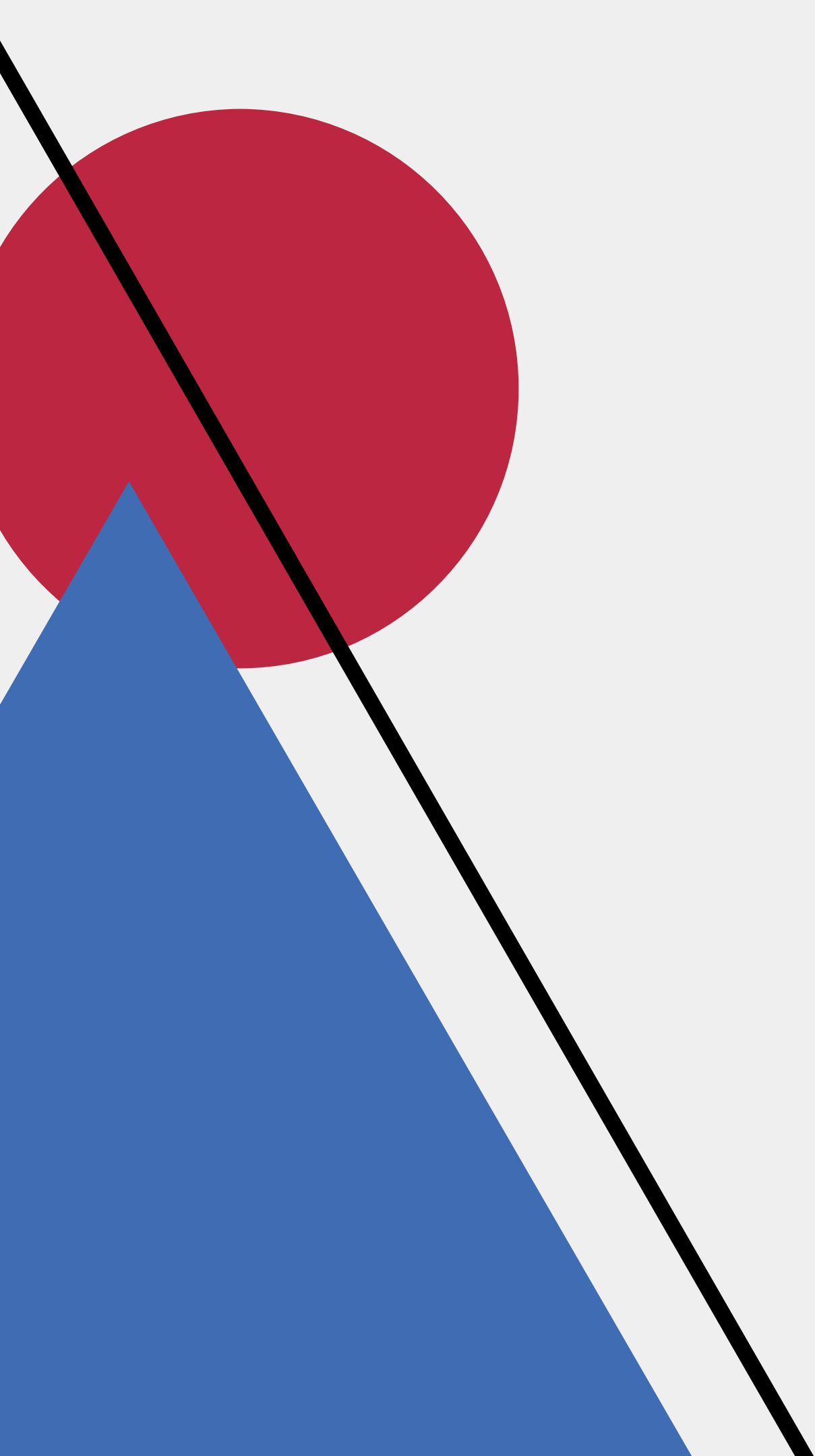

Rejestry
Przedsiębiorców

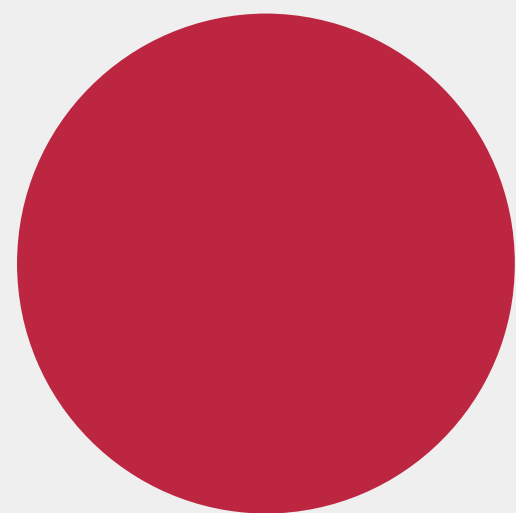
Krajowy Rejestr Sądowy

Zagadnienia podstawowe

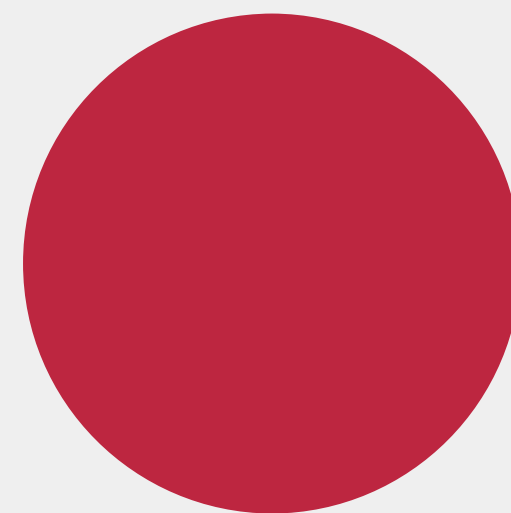

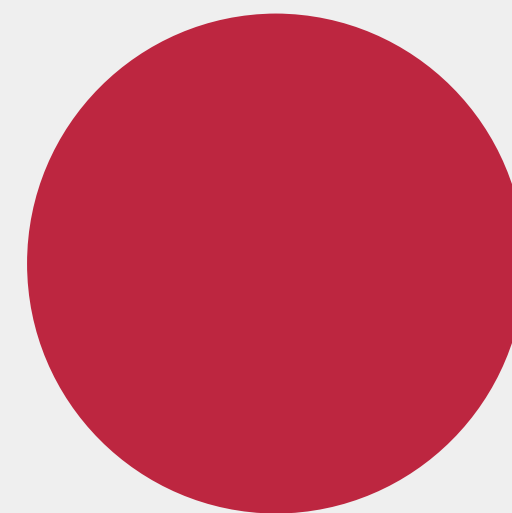
Krajowy rejestr sądowy

Rejestr
przedsiębiorców

Rejestr podmiotów
działających „nie dla
zysku”

Rejestr dłużników
niewypłacalnych (do 1
lutego 2019 r.)

Rejestr dłużników niewypłacalnych

Miał zostać zastąpiony przez Centralny Rejestr Restrukturyzacji i Upadłości (**dalej**: CRRU)

CRRU

Nie udało się stworzyć tego rejestru, pozostał w sferze planów. Jest tak mimo tego, że sama nazwa rejestru pojawiła się w licznych aktach normatywnych

Krajowy Rejestr Zadłużonych

Kompleksowy, internetowy rejestr o upadłych i restrukturyzowanych. Planowany od: **1 grudnia 2020 r.**

Fundacja lub stowarzyszenie może ubocznie prowadzić działalność gospodarczą. To oznacza, że zyski z tej działalności musi przeznaczać na cele statutowe (nie mogą one być np. wypłacone członkom stowarzyszenia). Podjęcie przez taki podmiot działalności gospodarczej sprawia, że figuruje **w dwóch rejestrach**. Inaczej mówiąc, jest w rejestrze przedsiębiorców, ale pozostaje też w rejestrze fundacji, stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych oraz ZOZ.

RODZAJE WPISÓW

- DODATNIE
- UJEMNE
- DEKLARATORYJNE
- KONSTYTUTYWNE

KRAJOWY
REJESTR
SĄDOWY

WPIS DODATNI

POSZERZA ZAWARTOŚĆ INFORMACYJNĄ
REJESTU O NOWE DANE

WPIS UJEMNY

WYKREŚLENIE INFORMACJI, KTÓRE
PRZESTAŁY BYĆ AKTUALNE

WPIS DEKLARATORYJNY

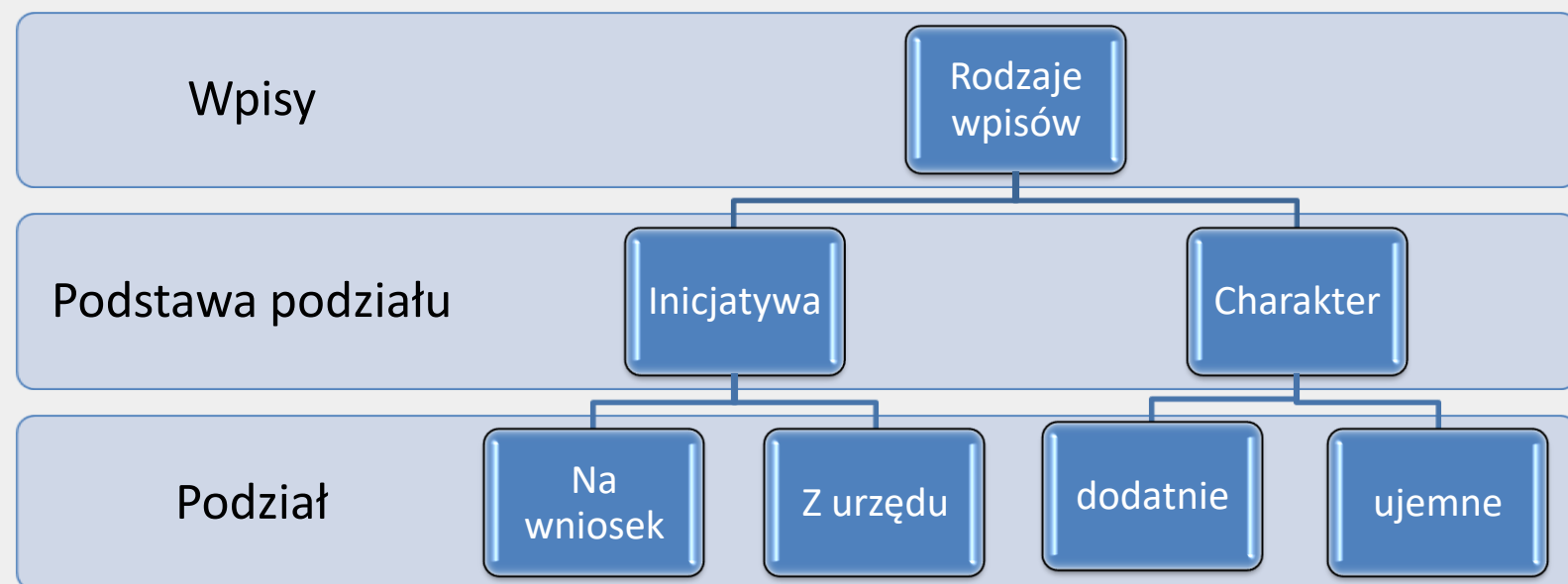
INACZEJ: STWIERDZAJĄCY. POTWIERDZA,
ŻE OKREŚLONE ZDARZENIA MIAŁY
MIEJSCE W PRZESZŁOŚCI

WPIS KONSTYTUTYWNY

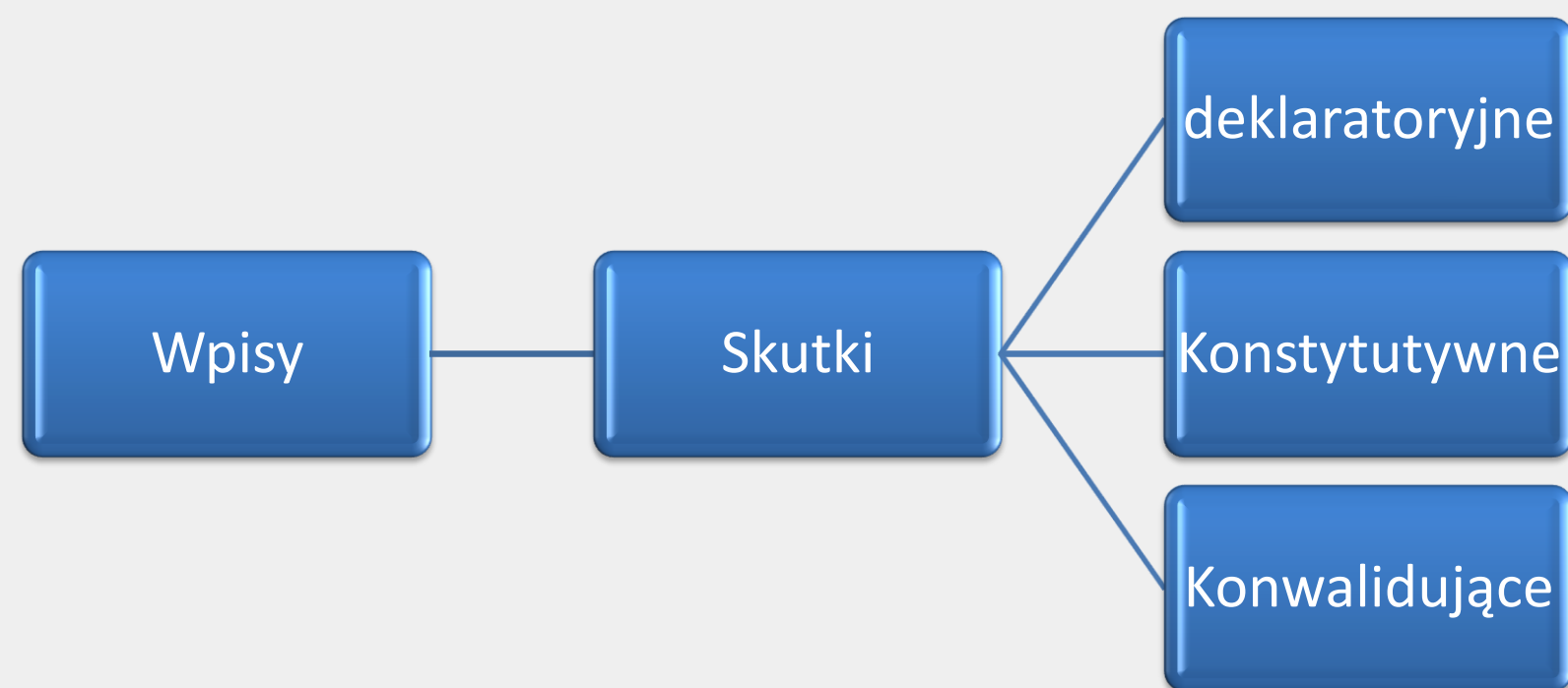
INACZEJ: WPIS PRAWOTWÓRCZY. WRAZ
Z JEGO DOKONANIEM NASTĘPUJĄ
OKREŚLONE SKUTKI PRAWNE

KRAJOWY REJESTR SĄDOWY

RODZAJE WPISÓW (1)

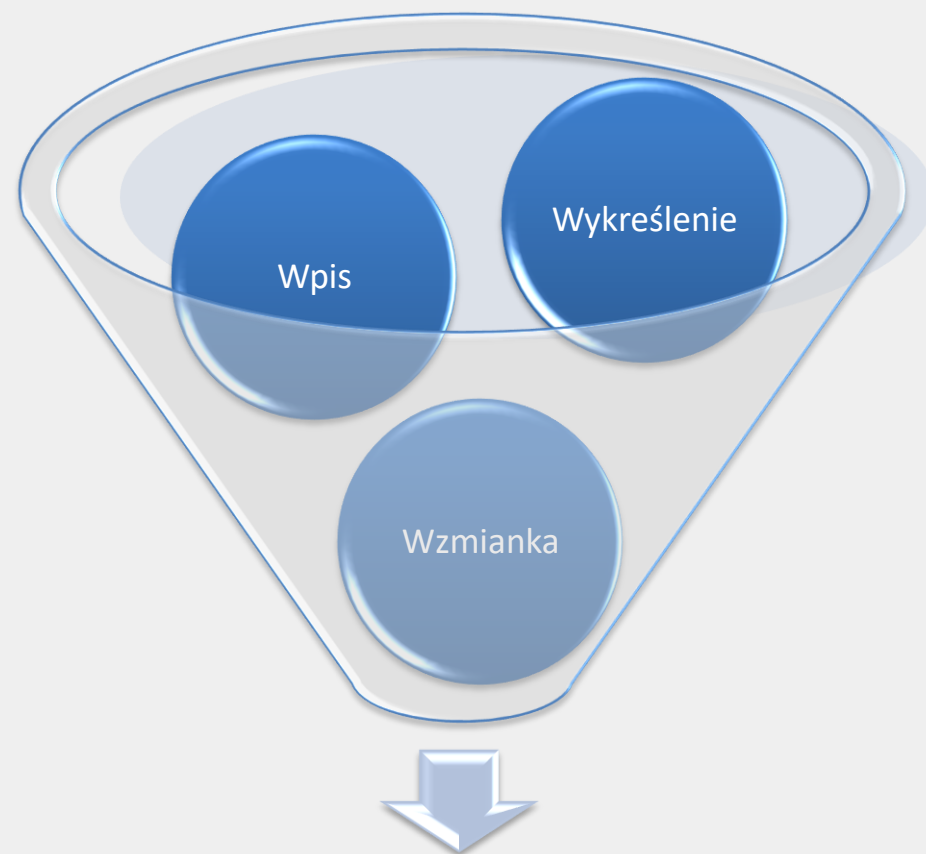
RODZAJE WPISÓW (2)

KRAJOWY
REJESTR
SĄDOWY

KRAJOWY REJESTR SĄDOWY

RODZAJE WPISÓW (3)

To wszystko wpis!

Zasady Krajowego Rejestru Sądowego

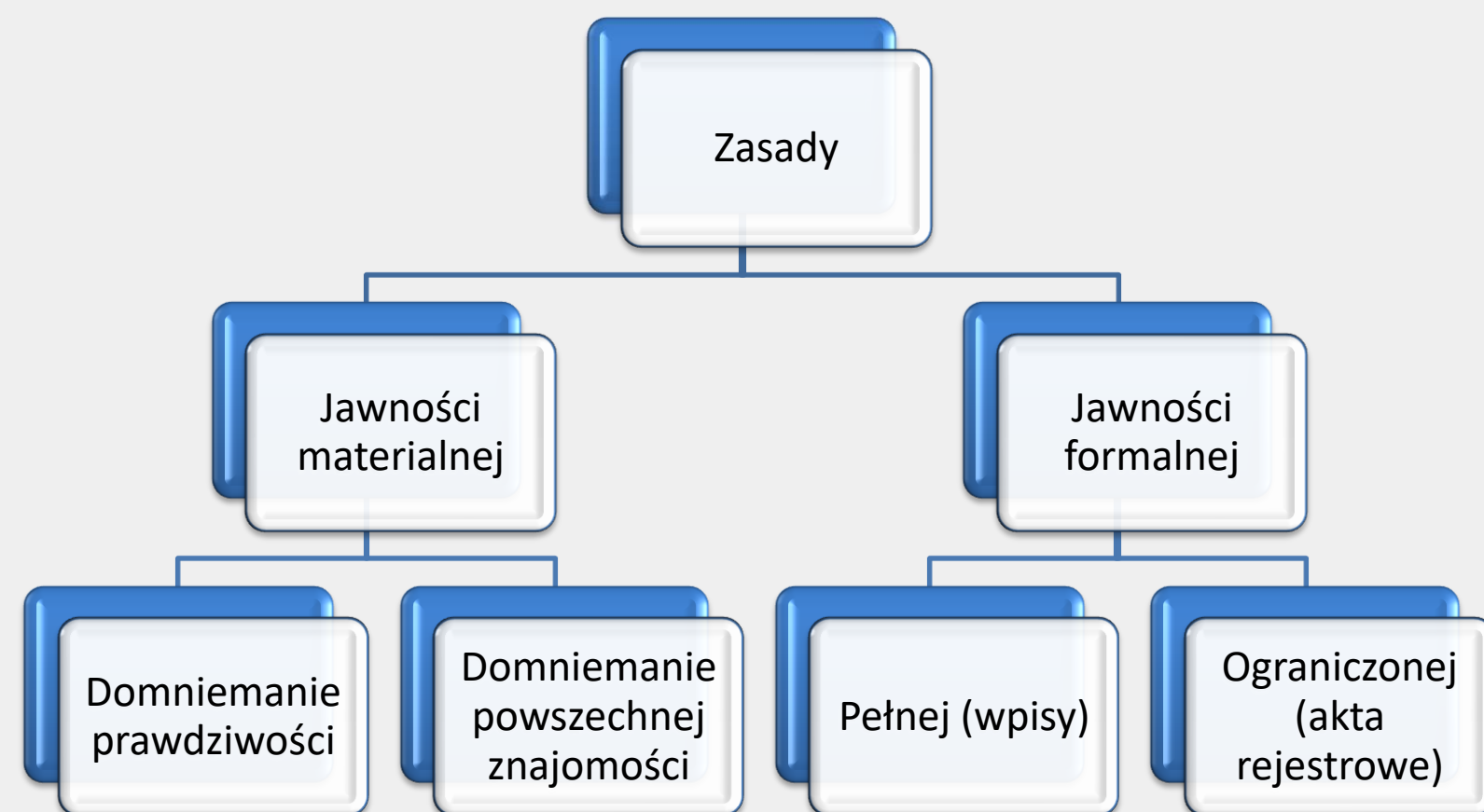
Jawność formalna

Każdemu (niezależnie od obywatelstwa) zapewnia się możliwość zapoznania się z danymi, które są zawarte w rejestrze.
Dostęp jest zapewniony przez Internet.
Dopuszcza się uzyskiwanie dokumentów.
Należą do nich np. wyciągi z KRS.

Jawność materialna

Jej wyrazem są dwa prawne domniemanie.
Pierwsze oznacza, że dane do rejestru są prawdziwe. Drugie sprowadza się do założenia, że każdemu znana jest treść danych wpisanych do KRS. Poczynając od dnia ogłoszenia, nikt nie może się zasłaniać nieznaną wpisów.

Zasady KRS w formie diagramu:

ZASADY KRS

POSTĘPOWANIE W SPRAWIE WPISU DO KRS

1) WNIOSEK

Zasadniczo w ciągu 7 dni od zajścia zdarzenia, które go uzasadnia

2) BADANIE WSTĘPNE

Kwestie wyjściowe – np. ocena zdolności sądowej wnioskodawcy, jurysdykcji

3) BADANIE FORMALNE

Ocena, czy wniosek złożono na urzędowym formularzy, czy jest uiszczona opłata

4.1) BADANIE MERYTORYCZNE

Sprawdzenie przede wszystkim, czy dokumenty dołączone do wniosku są zgodne z przepisami prawa pod względem treści i formy

POSTĘPOWANIE W SPRAWIE WPISU DO KRS

4.2) BADANIE MERYTORYCZNE

Prawdziwość danych sąd bada w wąskim zakresie. Sprawdza m.in. numery **NIP** oraz **PESEL**

5) WPIS

Jeśli sąd rejestrowy zgadza się z żądaniem wniosku - dokonuje wpisu. Następuje to **postanowieniem**

6) OGŁOSZENIE

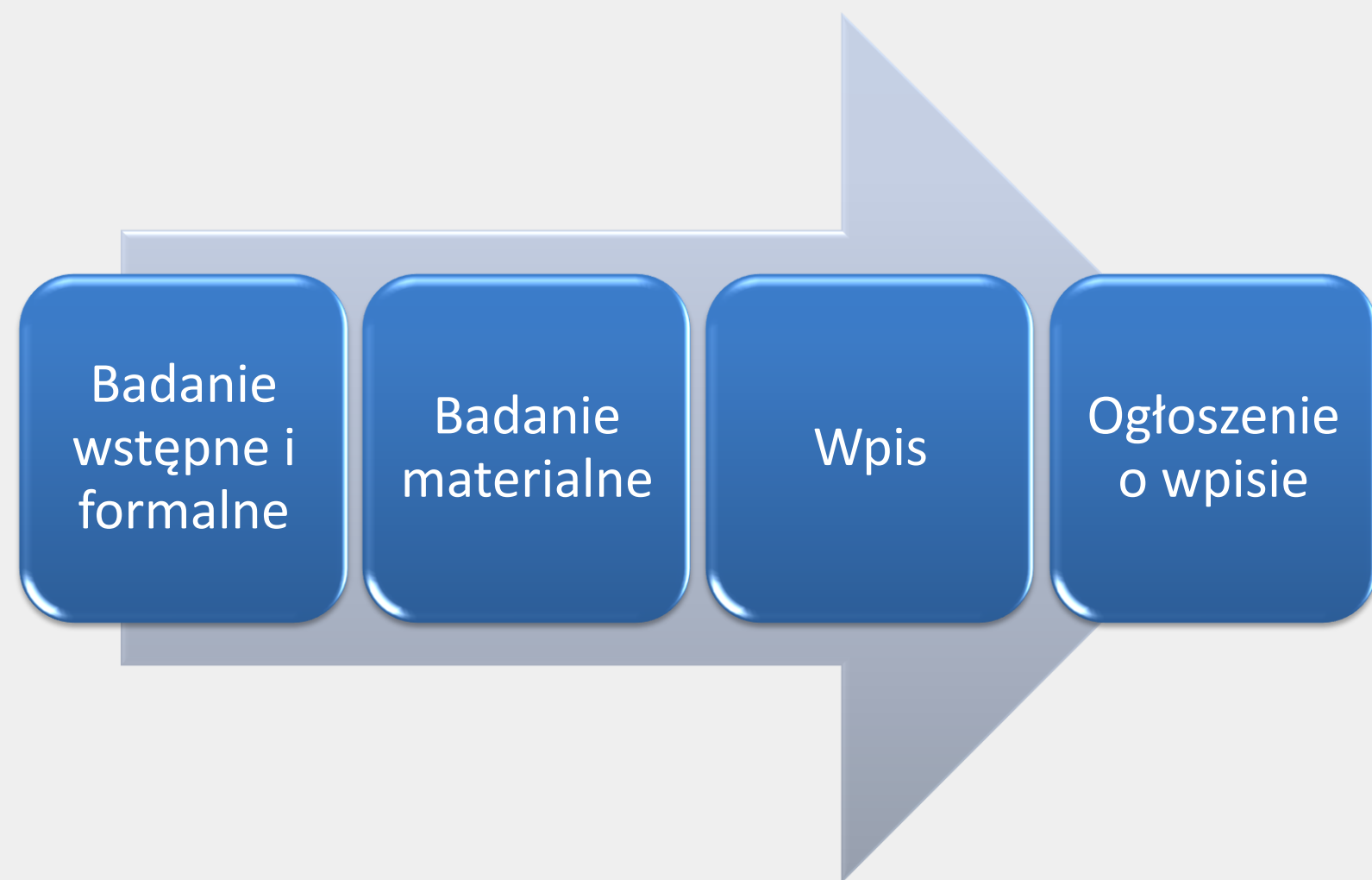
O wpisach ogłasza się w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, co podlega osobnej opłacie

7) PROBLEM ODMOWY WPISU

Odmowa wpisu podlega zaskarżeniu. Środek zaskarżenia różni się w zależności od tego, czy sprawę rozpoznawał referendarz, czy nie

KRAJOWY REJESTR SĄDOWY

Czynności sądu rejestrowego w
formie diagramu (1):

KRAJOWY REJESTR SĄDOWY

Poprawianie błędów i usterek
wniosku(2):

KRAJOWY REJESTR SĄDOWY

Czas na rozpoznanie wniosku:

Termin system
„zwykły”

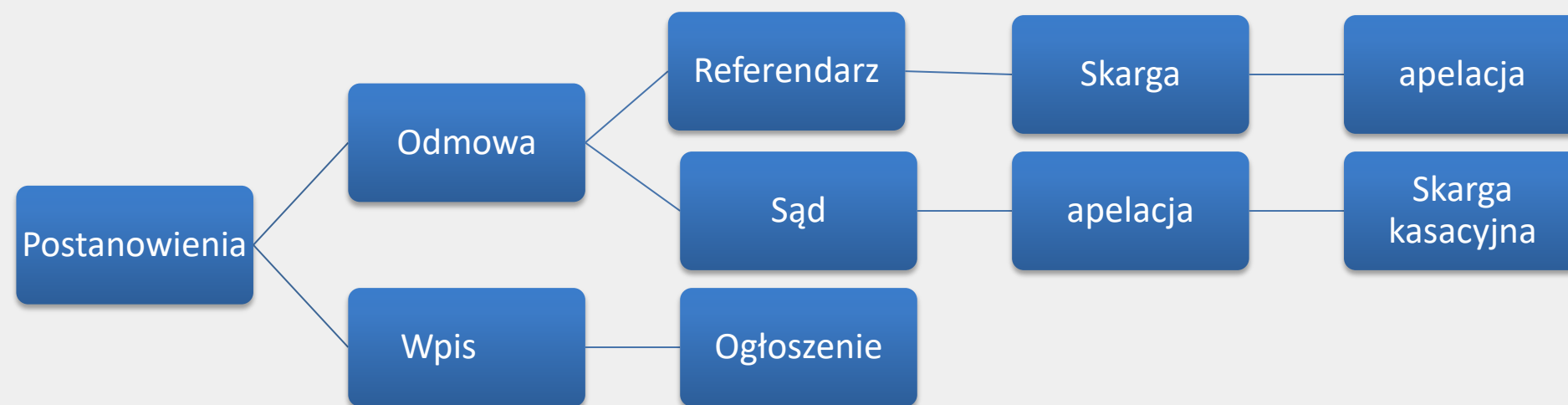
7 dni od daty
wpływu

Termin system
„S24”

1 dzień od
daty wpływu

KRAJOWY REJESTR SĄDOWY

Postępowanie w razie odmowy
wpisu do KRS:

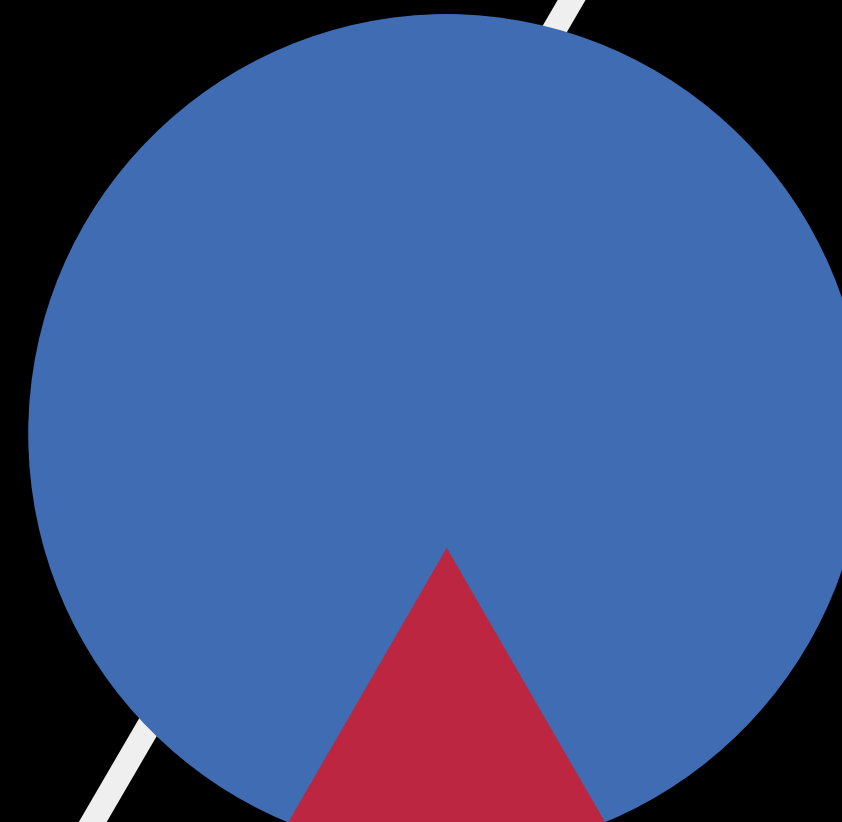
KRAJOWY REJESTR SĄDOWY

Instrumentu przymuszające (na wypadek, gdy nie składa się wniosku o wpis):

Centralna Ewidencja i Informacja o działalności gospodarczej

Zagadnienia podstawowe

Zasady CEIDG (1):

- **DANE INFORMACYJNE I EWIDENCYJNE**
- CEIDG prowadzi minister właściwy w sprawach gospodarki (a nie sąd rejestrowy)
- Wpisu dokonuje się, jeśli dane są poprawne (nie prowadzi się badania wniosku, jak w przypadku KRS)
- Wniosek o wpis jest wolny od opłat (inaczej, niż KRS)
- Zasadą jest wpis w dniu złożenia wniosku (a nie w ciągu siedmiu dni)

Zasady CEIDG (2):

- **Wniosek zintegrowany** (zasada jednego okienka. Ma pozwolić przedsiębiorcy na rejestrację w jednym miejscu, bez osobnych zgłoszeń w ZUS i Urzędzie Skarbowym)
- Działalność gospodarczą można rozpocząć w dniu złożenia wniosku o wpis
- Zasada domniemania prawdziwości wpisów do CEIDG

Dziękuję Państwu za uwagę

Adrian Niewęłowski

